Gesetz-Sammlung

ZBIÓR PRAW

für die

dla

Königlichen Prenßischen Staaten.

Państw Królestwa Pruskiego.

№ 24.

(Nr. 3578.) Statut bes Schluffelburger Deichverbandes. Vom 21. April 1852.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen 2c. 2c.

Nachdem es für erforderlich erachtet worden, die Grundbesitzer der Niederungen von Ilvese, Deimsen, von Schlüsseldurg und in der Schlottmarsch behufs der Anlegung und Unterhaltung von Deichen gegen die Ueberschwemmungen der Weser zu Deichverbänden unter einer gemeinschaftlichen Verwaltung zu vereinigen, und nachdem die gesetlich vorgeschriebene Anhörung der Betheiligten erfolgt ist, genehmigen Wir hierdurch auf Grund des Gesets über das Deichwesen vom 28. Januar 1848., SS. 11. und 15. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1848. Seite 73.), die Vildung eines Gesammt-Deichverbandes unter der Benennung des Schlüsseldurger Deichverbandes, und ertheilen demselben nachstehendes Statut:

Erster Abschnitt.

S. 1.

Umfang und 3med bes Deichverbanbes.

In den am linken Ufer der Weser in der Feldmark Schlusselburg und an dem rechten Ufer Jahrgang 1852. (Nr. 3578.)

Ausgegeben zu Berlin ben 24. Juni 1852.

(Nr. 3578.) Statut Schluesselburgskiego towarzystwa grobelnego. Z dnia 21. Kwietnia 1852.

My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj łaski, Król Pruski i t. d.

Gdy za potrzebném uznano, posiedzicieli gruntów od Ilvese, Heimsen, od Schluesselburg i w Schlottmarsch celem założenia i utrzymywania grobel przeciw zalewom Weseru do towarzystw grobelnych pod spólną administracyą połączyć, i gdy przepisane wedle praw wysłuchanie interesentów nastąpiło, przyzwalamy niniejszém na mocy ustawy względem spraw grobelnych z dnia 28. Stycznia 1848. §§. 11. i 15. (Zbiór praw z roku 1848. str. 73) utworzenie ogólnego towarzystwa grobelnego pod nazwą Schluesselburgskiego towarzystwa grobelnego, udzielając mu statut następujący:

Rozdział pierwszy.

§. 1.

Objętość i cel towarzystwa grobelnego.

W trzech nizinach rozciągających się na lewym brzegu Weseru w obwodzie polowym [73]

Wydany w Berlinie dnia 24. Czerwca 1852.

von Ilvese bis Heimsen und vom Vorwerk Huhnerberg bis zur Hannoverschen Grenze sich erstreckenden drei Niederungen werden die Eigenthümer aller eingedeichten und noch einzudeichenden Grundstücke, welche ohne Verwallung bei einem Wasserstande von 18 Fuß am Schlüsselburger Pegel der Ueberschwemmung unterliegen würden, zu Deichverbänden unter einer gemeinschaftlichen Verwaltung vereinigt. Die einzelnen Deichverbandsbezirke theilen sich nach den verschiedenen Niederungen, welchen sie angehören, in

- 1) den am rechten Weserufer belegenen Verbandsbezirk der Dorfschaften Ilvese und Heimsen;
- 2) den am linken Weserufer belegenen Berbandsbezirk der Schluffelburger Feldmark;
- 3) den am rechten Weserufer belegenen Verbandsbezirk der Schlottmarsch.

Diese Verbande bilden sowohl in ihrer Gefammtheit als jeder Verbandsbezirk für sich Korporationen, welche ihren Gerichtsstand bei dem Kreisgerichte zu Minden haben.

S. 2.

Den Berbandbezirken liegt es ob, wasserfreie, tüchtige, an ihrem unteren Ende offene Deiche von $21\frac{1}{2}$ Fuß Höhe am Schlüsselburger Pegel, und zwar:

- 1) bei Ilvese und Heimsen auf dem rechten Weserufer von der Hohe bei Ilvese ab bis in die Nahe von Heimsen unter Abtragung der zurückzulegenden alten Deichstrecke,
- 2) bei Schlüffelburg auf dem linken Weserufer von dem sogenannten Klai = Berge an der Hannoverschen Grenze ab bis gegen die Grenze von Stolzenau, unter Abtragung der zurück = zulegenden alten Deichstrecke, ferner von dem=

Schluesselburg a na prawym brzegu od Ilvese do Heimsen i od folwarku Huehnerberg aż do Hanowerskiéj granicy, właściciele wszystkich gruntów, które już groblami są otoczone albo jeszcze otoczonemi być mają, i któreby bez obwałowania przy stanie wody 18 stóp na wodoskazie Schluesselburgskim wylewowi podlegały, do towarzystw grobelnych pod spólną administracyą połączonymi zostaną. Pojedyncze obwody towarzystwa grobelnego składają się wedle rozmaitych nizin, do których należą:

- 1) z obwodu towarzystwa na prawym brzegu Weseru położonego, wsiów Ilvese i Heimsen:
- z położonego na lewym brzegu Weseru obwodu związkowego pól Schluesselburgskich;
- 3) z położonego na prawym brzegu Weseru obwodu związkowego Schlottmarsch.

Towarzystwa te tworzą tak w ogóle jako też każdy obwód osobno korporacye, które swoje forum u sądu powiatowego w Minden mają.

sented see the man S. 2.

Towarzystwa grobelne są obowiązane, od wody wolne, doskonałe, na niższym końcu otwarte groble we wysokości 21½ stóp wedle wodoskazu Schluesselburgskiego, a to:

- 1) pod Ilvese i Heimsen na prawym brzegu Weseru od wyżyzny pod Ilvese aż blisko do Heimsen pod zniesieniem zmienić się mającéj dawnéj przestrzeni grobelnéj,
- 2) pod Schluesselburg na lewym brzegu Weseru od góry tak nazwanéj Klai-Berg pod Hanowerską granicą aż ku granicy Stolzenau, pod zniesieniem zmienić się mającéj dawnéj przestrzeni

selben Klai = Berge, an der Hannoverschen Grenze der Dorfs = Feldmark Müßleringen entlang, nach dem in der Schlüsselburger Feldmark belegenen Schierteich zu; der Deich ist an die in der Nähe befindliche wasserfreie Höhe auf Hannoverschem Gebiete anzuschlies Ben, wenn dies bei der schwebenden Vershandlung mit der Königlich Hannoverschen Regierung vereinbart wird,

3) in der Schlottmarsch = Niederung auf dem rechten Weseruser von der Hohe beim Vor- werk Hühnerberg ab bis in die Gegend dem User der Feldmark Stolzenau gegenüber,

in denjenigen durch die Staatsverwaltungs = Behörden festzustellenden Abmessungen anzulegen und zu unterhalten, welche erforderlich sind, um die Grundstücke der genannten drei Niederungen gegen direkte Ueberschwemmung durch den höchsten Wasserstand zu sichern.

Gegen den bei dem offenen Ende der Deiche in die Niederungen eintretenden Ruckstau wird für jest ein Schutz nicht beabsichtigt.

Sollte durch spåtere Erfahrungen eine größere Höhe der Deiche als 21½ Fuß am Pegel zum Schutze gegen den höchsten Wasserstand geboten werden, so ist dieselbe nach Anordnung der Staatsverwaltungs-Behörden vom Deichverbande herzusstellen.

Die Deichlinien mussen in der Weise ausgesführt werden, wie sie in rothen und resp. gelben Linien auf der bei der Königlichen Regierung in Minden besindlichen

"Karte des Weserstromes von oberhalb Buchbolz dis zu den Mascherhöpen, Kopie der von dem Kondukteur E. v. Hartmann im Jahre 1824. und 1825. gezeichneten Karte, gefertigt von J. Leifeld" grobelnéj, daléj od tegoż samego Klai-Berge, przy Hanowerskiéj granicy ponad obwodem polnym Muessleringen, w kierunku na staw położony w obwodzie polnym Schluesselburg nazwany Schierteich; grobla połączy się z wyżyzną od wody wolną znajdującą się w bliskości na Hanowerskiem terytoryum, jeżeli to przy toczącej rozprawie z Królewsko - Hanowerskim Rządem umówionem zostanie,

3) w nizinie Schlottmarsch na prawym brzegu Weseru od wyżyzny pod folwarkiem Huehnerberg aż do okolicy na przeciwko brzegowi obwodu polnego Stolzenau,

w rozmiarach przez Rządowe władze administracyjne ustanowionych założyć i utrzymywać, które są potrzebne, aby grunta wymienionych trzech nizin ku bezpośredniemu wylewowi przez najwyższy wodostan zabezpieczyć.

Przeciw wstrzymaniu odwrotnemu przy otwartym końcu grobel w nizinach następującemu na teraz ochrona nie ma być przewidzianą.

Gdyby przez późniejsze doświadczenia większa wysokość grobel, jak 21½ stóp na wodoskazie na ochronę przeciwko najwyższemu wodostanowi potrzebną się okazała, natenczas takowa według rozporządzeń Rządowych władz administracyjnych przez towarzystwo grobelne ma być uskutecznioną.

Linie grobelne w ten sposób muszą być wykonane, jak czerwonemi i resp. żółtemi liniami na znajdującéj się u Królewskiej Regencyi w Minden

> »mapie rzeki Weseru od powyżéj Buchholz aż do Mascherhoepen, kopii mapy przez geometra C. Hartmann w roku 1824. i 1825. rysowanéj, wygotowanéj przez J. Leifeld«

[73*]

eingetragen sind, vorbehaltlich der Abanderungen, welche bei der schwebenden Verhandlung mit der Königlich Hannoverschen Regierung etwa noch vereinbart werden möchten.

Sollte bei dieser Verhandlung die Hannoversche Regierung und die Hannoversche Dorfschaft Müßleringen sich entschließen, alsbald den Abschluß der Müßleringer Riederung mittelst eines wasserfreien Deiches zwischen dem Müßleringer Hochuser und dem Holzenberge zu bewirken, so unterbleibt die Außführung des Deiches von dem Klai= oder Holzenberge an der Hannoverschen Grenze der Dorfs-Feldmark Müßleringen entlang nach dem in der Feldmark Schlüsselburg belegenen Schierteich zu.

Wenn zur Erhaltung der Deiche Uferdeckungen nothig werden, so hat der Verbandsbezirk, welchem der gefährdete Deich angehört, dieselben auszuführen, vorbehaltlich seiner Unsprüche an andere Verpflichtete.

S. 3.

Die Verbandsbezirke sind gehalten, diesenigen Hauptgräben anzulegen und zu unterhalten, welche erforderlich sind, um das den Grundstücken der Niederungen schädliche Binnenwasser aufzunehmen und abzuleiten. Das Wasser der Hauptgräben darf ohne widerrufliche Genehmigung des Deichhauptmanns von Privatpersonen weder aufgestaut noch abgeleitet werden.

Dagegen hat jeder Grundbesitzer der drei Nieberungen das Recht, die Aufnahme des Wassers, dessen er sich entledigen will, in die Hauptgraben zu verlangen.

Die Zuleitung muß aber an den von dem Deichhauptmann vorzuschreibenden Punkten gesichehen.

Die Anlage und Unterhaltung der Zuleitungs= graben bleibt Sache der nach den allgemeinen Borfluthsgesetzen hiebei Betheiligten. są zakonotowane, ze zastrzeżeniem zmian, któreby przy toczącej rozprawie z Królewskim Rządem Niderlandskim jeszcze umówionemi być mogły.

Gdyby przy tejże rozprawie Rząd Hanowerski i Hanowerska wieś Muessleringen miały być téj chęci, natychmiast zamknięcie Muessleringskiéj niziny przez groblę od wody wolną między Muessleringskim brzegiem wyższym i Holzenberge uskutecznić, natenczas zaniecha się wykonanie grobli od Klai- albo Holzenberge pod Hanowerską granicą ponad wsią Muessleringen aż do położonego w polu Schluesselburgskim stawu, tak nazwanego Schierteich.

Jeżeli do utrzymywania grobel pokrycia brzegu potrzebnemi się staną, natenczas obwód towarzystwa, do którego grobla narażona należy, takowe ma wykonać, ze zastrzeżeniem swych pretensyi do innych obowiązanych.

§. 3.

Obwody towarzystwa są obowiązane, rowy główne założyć i utrzymywać, które są potrzebne, aby szkodliwą gruntom nizin wodę środkową przyjąć i spuszczać. Bez odwołalnego przyzwolenia naczelnika grobelnego nie wolno osobom prywatnym wodę rowów głównych ani przytrzymać ani spuszczać.

Za to każdy posiedziciel gruntu trzech nizin ma prawo żądać, aby woda, któréj się chce pozbyć, do rowów głównych przyjętą była.

Doprowadzenie jednak na punktach przepisanych przez naczelnika grobelnego nastąpić musi.

Założenie i utrzymywanie rowów doprowadzających pozostawia się tym, którzy wedle powszechnych praw odpływu wody są interesowani. S. 4.

Die Verbandsbezirke haben in den, die Nieberungen gegen den Strom abschließenden Deichen die erforderlichen Siehle oder Schleusen für die Hauptgräben anzulegen und zu unterhalten.

Ueber die von den Verbandsbezirken zu unterhaltenden Deichstrecken, Hauptgräben, Brücken, Siehle und über die sonstigen Grundstücke der Bezirke sind Lagerbücher vom Deichhauptmann du führen und von der betreffenden Deichamtsabtheilung festzustellen. Die darin vorkommenden Veränderungen werden der Verbandsabtheilung des Bezirks bei der jährlichen Rechnungsabnahme dur Erklärung vorgelegt.

Zweiter Abschnitt.

S. 5.

Berpflichtungen ber Deichgenoffen. Gelbleiftungen.

Bestimmung ber Sobe berfelben und Beranlagung nach bem Deich Ratafter.

Die Arbeiten ber Berbandsbezirke werden der Regel nach nicht durch Naturalleistung der Deichsgenossen, sondern durch die Deichbeamten für Geld aus der Deichkasse ausgeführt. Die erforderlichen Mittel zu den Arbeiten, zur Besoldung der Deichbeamten und zur Berzinsung und Tilgung der zum Besten des Verbandes und der Bezirke etwa kontrahirten Schulden haben die Deichgenossen der betheiligten Niederungen nach dem von der Königlichen Regierung in Minden für jeden Verbandsbezirk auszufertigenden Deichkataster auszubringen.

Die Aussührung ber ersten Anlagen erfolgt in jedem Berbandsbezirk durch die dort angesessen Deichgenossen nach dem Maaßstab des Deichkatasters durch Naturalarbeit und durch baare §. 4.

Obwody towarzystwa powinny w groblach ograniczających niziny przeciwko rzece potrzebne ścieki albo śluzy dla rowów głównych założyć i utrzymywać.

Względem przestrzeni grobelnych, rowów głównych, mostów, ścieków i względem innych gruntów obwodów, które obwody towarzystwa mają utrzymywać, naczelnik grobelny prowadzi księgi gruntowe, które dotyczący wydział urzędu grobelnego ustanowi. Zachodzące w takowych zmiany wydziałowi towarzystwa obwodu przy roczném odebraniu rachunków do oświadczenia przedłożone zostaną.

Rozdział drugi.

§. 5.

Obowiązki spólników grobelnych. Opłaty pieniężne.

Ustanowienie ilości tychże i rozłożenie wedle katastru grobelnego.

Roboty obwodów towarzystwa nie zostaną wykonane przez pracę spólników grobelnych in natura, lecz przez urzędników grobelnych za pieniądze z kasy grobelnéj. Potrzebne środki do robót, do salaryi urzędników grobelnych i do opłacania prowizyi i umorzenia długów, zaciągniętych na korzyść towarzystwa i obwodów, spólnicy grobelni w dotyczących nizinach obmyślić mają wedle katastru grobelnego, który przez Królewską Regencyą w Minden wygotowanym zostanie.

Wykonanie pierwszych zakładów nastąpi w każdym obwodzie towarzystwa przez zamieszkałych tamże spólników grobelnych wedle katastru grobelnego przez pracę naturalną Geldbeiträge ohne Theilnahme der Deichgenossen der anderen Berbandsbezirke, unter der Leitung und speziellen Aufsicht der Königlichen Regierung zu Minden nach den von dieser Behörde für den Bau zu erlassenden besonderen Bestimmungen.

Die Unterhaltungskosten für die in jeder Nieberung etwa anzulegenden Haupt-Entwässerungsgraben, sowie der bei denselben besindlichen Brücken und Siehle, werden gleichfalls von den Interessenten der einzelnen Niederungen unter sich nach ihrem Deichkataster aufgebracht.

In den Deichkatastern werden alle in den bestheiligten Preußischen Niederungen belegene erstragsfähige Grundstücke, Hofs und Baustellen aufgeführt, welche durch die Deiche einen Schutzgegen die Strömung erlangen.

Als Beitragsmaaßstab ist in der Ivese-Heinser Niederung der Reinertrag des Grundsteuerkatasters, in dem Schlüsselburger Bezirk und der Schlott-marsch lediglich die Fläche angenommen; jedoch soll in der Feldmark Schlüsselburg mit Einschluß der Ortschaften Röden und Vorberg für jedes von Menschen bewohnte oder zur Wohnung bestimmte Gebäude — ohne Rücksicht auf die Größe, den Umfang, die Bauart und den Werth des Gebäudes — ein Deichkassenbeitrag, welcher dem von drei Morgen Land gleichkommt, gezahlt werden.

Nach diesen Grundsäßen sind die Rataster bereits aufgestellt. Die Deichkassenbeiträge und Naturalleistungen sind vorläusig danach aufzubringen.
Doch sind die etwa schon angebrachten oder innerhalb vier Bochen nach Publikation des Statutes noch anzubringenden Erinnerungen, welche
auch gegen den obigen Beitragsmaaßstab gerichtet
werden können, durch den Deichregulirungs-Rommissarius unter Zuziehung der Beschwerdeführer,
eines Deichamtsdeputirten und der erforderlichen
Sachverständigen zu untersuchen.

i przez gotowe składki pieniężne bez udziału spólników grobelnych drugich obwodów towarzystwa, pod kierunkiem i specyalnym dozorem Królewskiej Regencyi w Minden wedle wydanych od tejże władzy dla budowy szczególnych postanowień.

Koszta utrzymywania za główne rowy osuszenia, które w każdéj nizinie mają być założone, jako też znajdujących się nad takowemi mostów i ścieków również od interesentów pojedynczych nizin pomiędzy sobą wedle katastru grobelnego opędzone będą.

W katastrach grobelnych wszelkie urodzajne w dotyczących Pruskich nizinach położone grunta, dwory i miejsca do zabudowania są zapisane, które przez groble ochronę przeciw rzece osięgną.

Jako stopa składkowa przyimuje się w Ilvese-Heimskiéj nizinie czysty dochód katastru podatku gruntowego, w Schluesselburgskim obwodzie i w Schlottmarsch tylko przestrzeń; jednakowoż w obwodzie polnym Schluesselburg włącznie miejscowości Roeden i Vorberg za każdą przez ludzi zamieszkałą albo na pomieszkanie przeznaczoną budowlę — bez względu na większość, objętość, sposób i na wartość budowli — składka do kasy grobelnéj, która składce od trzech mórg gruntu jest równą, wpłaconą być musi.

Wedle tych zasad katastry już są ustanowione. Składki do kasy grobelnéj i prestacye naturalne tymczasem wedle takowych opędzone być mają. Jednakowoż już zaniesione albo w przeciągu czterech tygodni po publikacyi statutu jeszcze zaniesionemi być mające monita, które również przeciwko powyższej stopie składkowej wymierzone być mogą przez komisarza regulowania grobli z przywezwaniem reklamantów, deputowanego urzędu grobelnego i potrzebnych znawców zbadane być mają.

Die Sachverständigen, und zwar hinsichtlich ber Vermessung und des Nivellements ein verzeideter Feldmesser oder nothigenfalls ein Vermessungsrevisor, hinsichtlich der Bonität und Sinschäung zwei ökonomische Sachverständige, denen bei Streitigkeiten wegen der Ueberschwemmungswerhältnisse ein Wasserbauverständiger beigeordnet werden kann, werden von der Regierung ernannt.

Mit dem Resultate der Untersuchung werden die Betheiligten, nämlich die Beschwerdeführer einerseits und der Deichamtsdeputirte andererseits, bekannt gemacht; sind beide Theile mit dem Resultate einverstanden, so hat es dabei sein Bewenden und wird das Deichkatasier demgemäß berichtigt. Andernfalls werden die Akten der Königlichen Regierung eingereicht zur Entscheidung über die Beschwerden. Wird die Beschwerde verworsen, so treffen die Kosten derselben den Beschwerdeschihrer. Binnen vier Wochen nach erstolgter Bekanntmachung der Entscheidung ist Resturs dagegen an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zulässig.

Nach erfolgter Feststellung der Deichkataster sind dieselben von der Königlichen Regierung in Minden auszufertigen und dem Deichamte zuzusstellen.

S. 6.

Der gewöhnliche Deichkassenbeitrag zur Unterhaltung der Deich = und Entwässerungsanlagen wird für jett wie folgt festgesetzt:

- a) für den Ilvese=Heimser Verbandsbezirk auf jährlich drei Silbergroschen für jeden Thaler Reinertrag nach dem Grundsteuerkataster von den deichpflichtigen Grundstücken;
- b) für den Schlüsselburger Verbandsbezirk auf jährlich sechs Silbergroschen pro Morgen, mithin auf 18 Sgr. für jedes Wohngebäude;
- c) für den Verbandsbezirk der Schlottmarsch gleichfalls auf sechs Silbergroschen pro Morgen.

Znawcy ci, a to względem rozmiaru i niwelacyi przysięgły geometr, albo w razie potrzeby rewizor rozmierczy, względem bonitacyi i oszacowania dwaj znawcy ekonomiczni, którym przy sporach o sprawy zalewu budowniczy wodny dodany być może, przez Regencyą mianowani zostaną.

Rezultat zbadania oznajmi się interesentom, a to reklamantom z jednéj strony, a deputowanemu urzędu grobelnego z drugiéj strony; w razie zgody obuch stron, co do rezultatu, pozostawia się przy takowym i kataster grobelny w téj mierze się sprostuje. W przeciwnym razie akta Królewskiéj Regencyi do decyzyi zażaleń nadesłane zostaną. Jeżeli zażalenie odrzuconém zostanie, natenczas reklamant koszta takowego ponosić winien. W przeciągu czterech tygodni po nastąpioném ogłoszeniu decyzyi rekurs przeciwko takowej do Ministra spraw gospodarskich jest dozwolonym.

Po ustanowieniu katastrów grobelnych takowe od Królewskiéj Regencyi w Minden wygotowane i urzędowi grobelnemu mają być nadesłane.

§. 6.

Zwyczajna składka do kasy grobelnéj na cel utrzymywania zakładów grobelnych i osuszenia na teraz się ustanawia, jak następuje:

- a) za Ilvese-Heimski obwód towarzystwa rocznie na trzy srebrne grosze od każdego talara czystego dochodu wedle katastru podatku gruntowego od grobelnie obowiązanych gruntów;
- b) za Schluesselburgski obwód towarzystwa rocznie na sześć srebrnych groszy od morgi, a zatém na 18 sgr. od każdéj budowli zamieszkałéj;
- c) za obwód towarzystwa Schlottmarsch również na sześć srebrnych groszy od morgi.

Wenn die Erfüllung der Sozietätszwecke einen größeren Aufwand erfordert, so muß dieser Mehrebetrag als außerordentlicher Beitrag außgeschrieben und von den Deichgenossen des betreffenden Verbandsbezirks aufgebracht werden. Die Rosten für die Gesammtverwaltung des Deichverbandes (S. 36. ad a. und c.) werden von den Verbandsbezirken nach Verhältniß ihrer gewöhnlichen Gesammteinnahme aufgebracht.

S. 7.

Wenn die gewöhnlichen Deichkassenbeiträge, nachdem baraus für die Sozietatszwecke bestimmungsmäßig gesorgt worden, Ueberschüsse ergeben, so sollen diese bis zur Sohe

- a) für den Ilvese=Heimser Ver= bandsbezirk von..... 800 Rthlr.
- b) für den Schlüsselburger Ver= bandsbezirk von...... 1000
- c) für den Verbandsbezirk der Schlottmarsch = Niederung von. 600 =

zu besonderen Reservesonds gesammelt und mit guter Sicherheit zinsbar belegt werden. Die Reservesonds durfen nicht zu den laufenden und gewöhnlichen Ausgaben der Verbandsbezirke, sondern allein für folgende Zwecke verwendet werden:

- a) für die Herstellung durch Eisgang oder Hochwasser zerstörter oder ungewöhnlich beschädigter Deiche, soweit die Herstellungskosten aus den gewöhnlichen Einnahmen nicht bestritten werden können;
- b) für den Neubau der vorhandenen Auslaß= schleusen;
- c) für Ausführung von Meliorationsanlagen.

· S. 8.

Die gewöhnlichen Deichkaffenbeitrage find zu ermäßigen, wenn sie nach vollständiger Bilbung

Jeżeli zaś dokonanie celów stowarzyszenia większego wymaga expensu, natenczas taż wyższa kwota jako składka nadzwyczajna wypisaną i od spólników grobelnych dotyczącego obwodu towarzystwa uiszczoną być musi. Koszta za ogólną administracyą towarzystwa grobelnego (§. 36. ad a. i c.) od obwodów towarzystwa wedle stosunku zwyczajnego dochodu ogólnego opędzone będą.

§. 7.

Jeżeli po stósowném do przepisów uskromnieniu celów towarzystwa zwyczajne składki kasy grobelnéj przewyżki wykażą, natenczas też same aż do sumy

- a) za Ilvese-Heimski obwód towarzystwa..................... 800 tal.
- b) za Schluesselburgski obwód towarzystwa..... 1000 »
- c) za obwód towarzystwa niziny Schlottmarsch ...... 600 »

na fundusze rezerwowe zebrane i pod dobrém zabezpieczeniem na procenta umieszczone być mają. Fundusze rezerwowe nie na bieżące i zwyczajne wydatki obwodów towarzystwa, lecz tylko na cele następujące obrócone być mogą:

- a) za reparacyą grobel przez bieg kry lub wezbranie wody zniweczonych lub nadzwyczajnie uszkodzonych, o ile koszta reparacyi ze zwyczajnych dochodów pokryte być nie mogą;
- b) na wybudowanie istnących upustów ściekowych;
- c) na uskutecznienie zakładów melioracyinych.

§. 8.

Zwyczajne składki do kasy grobelnéj mają być zniżone, jeżeli po zupełnie utworzonych der Reservesonds, Ueberschusse über das jährliche Bedurfniß der Verbandsbezirke ergeben.

S. 9.

Die Deichgenossen sind bei Vermeidung der administrativen Erekution gehalten, die gewöhnlichen Deichkassenbeiträge in halbjährigen Terminen, am 2. Januar und 1. Juli jeden Jahres, unersinnert zur Deichkasse abzuführen. Ebenso müssen die außerordentlichen Beiträge in den durch das Ausschreiben des Deichhauptmanns bestimmten Terminen abgeführt werden.

S. 10.

Die Verbindlichkeit zur Entrichtung der Deichkassenbeiträge ruht, gleich der sonstigen Deichpflicht, als Reallast unablöslich auf den Grundstücken, sie ist den öffentlichen Lasten gleich zu achten, und hat in Kollissonsfällen vor denselben den Borzug.

Die Erfüllung der Deichpflicht kann von dem Deichhauptmann in eben der Art, wie dies bei den deffentlichen Lasten zulässig ist, durch Exekution erzwungen werden.

Die Erekution sindet auch statt gegen Pachter, Nuknießer oder andere Besißer des verpflichteten Grundstücks, vorbehaltlich ihres Regresses an den eigentlich Berpflichteten. Bei Besikveranderungen kann sich die Deichverwaltung auch an den im Deichkataster genannten Eigenthümer so lange halten, die ihr die Besikveranderung zur Berichtigung des Deichkatasters angezeigt und so nachzewiesen ist, daß auf Grund dieser Nachweise die Berichtigung erfolgen kann.

Bei vorkommenden Parzellirungen muffen die Deichlasten auf die Trennstücke verhaltnismäßig repartirt werden.

Auch die kleinste Parzelle zahlt mindestens Einen Pfennig jährlich.

Jahrgang 1852. (Nr. 3578.)

funduszach rezerwowych przewyżki nad roczną potrzebę obwodów towarzystwa się okażą.

anumiliared and §. 9. mod and moderand

Spólnicy grobelni pod uniknieniem exekucyi administracyinéj są winni, zwyczajne składki grobelne w półrocznych terminach dnia 2. Stycznia i 1. Lipca każdego roku bez napomnienia do kasy grobelnéj zapłacić. Również składki nadzwyczajne w terminach wypisaniem naczelnika grobelnego oznaczonych uiszczane być muszą.

§. 10.

Obowiązek do zapłacenia składek do kasy grobelnéj spoczywa zarówno innemu obowiązkowi grobelnemu jako ciężar realny nieodmiennie na gruntach, uważa się równo publicznym ciężarom i ma pierwszeństwo przed niemi w razie kolizyi.

Dopełnienie obowiązku grobelnego od naczelnika grobelnego w ten sam sposób, jak to przy publicznych ciężarach jest dozwoloném, exekucyą wymuszoném być może.

Exekucya ma również miejsce przeciw dzierzawcom, użytkującym lub innym posiedzicielom gruntu zobowiązanego, ze zastrzeżeniem regresu do właściwie zobowiązanego. Przy zmianach posiadłości administracya grobelna również wymienionego w katastrze grobelnym właściciela trzymać się może, dopóki jej o zmianie dzierzenia do sprostowania katastru grobelnego doniesienia nie uczyniono i tak dalece nie udowodniono, iż na mocy tychże dowodów sprostowanie nastąpić może.

Przy zachodzących rozcząstkowaniach ciężary grobelne na pojedyncze cząstki stosunkowo do repartycyi przychodzą.

Również najmniejsza cząstka opłaca przynajmniej jeden fenyg rocznie.

[74]

§. 11. The man

Eine Berichtigung der Deichkataster kann — abgesehen von dem Falle der Parzellirung und Besitzveränderung — zu jeder Zeit gefordert werden:

I. fur alle drei Berbandsbezirke,

- a) wenn erhebliche, funf Prozent übersteigende Fehler in der bei Aufstellung des Deichkatasters zum Grunde gelegten Vermessung nachgewiesen werden;
- b) wenn die Zwecke der Deichverwaltung eine Verlegung des Deiches nothwendig machen, wodurch bisher eingedeichte Grundstücke fünftig außerhalb der Verwallung, oder außerhalb der Verwallung gelegene Grundstücke innerhalb der Verwallung zu liegen kommen;
- c) wenn eingebeichte Grundstücke dem Berbande als Eigenthum abgetreten werden;

II. fur den Berbandsbezirk der Ilvefe= Beimfer Niederung insbesondere,

wenn in Folge von Durchbrüchen eingedeichte Grundstücke dergestalt ausgetieft oder versandet sind, daß sich deren bisherige Ertragsfähigkeit um mehr als die Hälfte verringert hat und die Wiederhersftellung in den früheren Zustand unverhältnismässige Kosten veranlassen wurde;

III. für den Berbandsbezirk der Schlüffelburger Niederung insbesondere,

wenn bestehende Wohngebande als solche ganz eingehen oder Wohngebaude neu errichtet, oder aber Gebaude, welche bisher nicht bewohnbar waren, zu Wohngebauden dauernd eingerichtet werden.

Ueber die Antrage auf Berichtigung des Deich= katasters aus den vorgedachten Grunden entschei= Sprostowanie katastrów grobelnych – prócz przypadku rozcząstkowania i zmiany posiadłości – każdego czasu żądaném być może:

I. dla wszystkich trzech obwodów towarzystwa,

- a) jeżeli znaczne, pięć procentów przechodzące błędy w rozmiarze, przy ułożeniu katastru grobelnego zastósowanym, udowodnione zostaną;
- b) jeżeli cele administracyi grobelnéj przełożenie (zmianę) grobli potrzebném czynią, przez co obwałowane dotychczas grunta na przyszłość po za obwałowaniem, albo położone po za obwałowaniem grunta w obwałowaniu się znajdują;
- c) jeżeli grunta otamowane towarzystwu grobelnemu na własność odstąpione zostaną;

II. dla obwodu związku Ilvese-Heimserskiej niziny w szczególności,

jeżeli wskutek zerwania grobli otamowane grunta tak zostaną wyglębione albo zapiaszczone, iż się ich dotychczasowa urodzajność o więcej niż połowę zmniejszyła, a gdyby przywrócenie do dawniejszego stanu nadzwyczajne koszta spowodowało;

III. dla obwodu związku Schluesselburgskiej niziny w szczególności,

jeżeli budynki do pomieszkania na ten cel wcale się nie używają, albo jeżeli budynki na mieszkanie urządzone, albo jeżeli budynki, których aż dotąd na mieszkania nie używano, na ten cel trwale urządzone zostaną.

Względem wniosków o sprostowanie katastru grobelnego z powodów wymienionych det die entsprechende Verbandsabtheilung des Deichamtes.

S. 12.

Begen angeblicher Irrthumer in einem der Deichkataster ober wegen Veränderungen im Ertragswerthe der Grundstücke kann außer den im S. 11. gedachten Fällen eine Verichtigung der Deichkataster im Laufe der gewöhnlichen Verwaltung nicht gefordert, sondern nur von der Regierung bei erheblichen Veränderungen der Grundstücke nach dem Antrage oder nach vorher eingeholtem Gutachten der betreffenden Abtheilung des Deichamtes angeordnet werden.

Nach Ablauf eines zehnjährigen Zeitraumes kann auf Antrag des Deichamtes eine allgemeine Revision der Deichkataster von der Regierung anz geordnet werden; dabei ist das für die erste Aufz. stellung der Kataster vorgeschriebene Verfahren zu beobachten.

S. 13.

Erlaß und Stundung ber Deichfaffenbeiträge.

Ueber die Antrage auf Erlaß und Stundung von Deichkassenbeitragen entscheidet die betreffende Verbandsabtheilung des Deichamtes.

S. 14.

Für Grundstücke, welche in Folge eines Deichbruchs in der Ilvese-Heimser Niederung ausgetiest
oder versandet worden, ebenso für Wohngebäude
der Schlüsselburger Niederung, welche in Folge
eines Deichbruchs zerstört und unbrauchbar geworden sind, kann der Besißer die Stundung aller
nach dem Durchbruch fällig werdenden Deichkassenbeiträge von den beschädigten Grundstücken und
Gebäuden bis dahin fordern, daß über seinen Untrag, das Deichkataster nach J. 11. ad II. und III.
abzuändern, schließlich entschieden sein wird. Wird
diesem Untrage Folge gegeben, so sind die rückständigen Beiträge nur nach der berichtigten Beranlagung zu berechnen und einzuziehen, auch darf

stanowi dotyczący wydział związku urzędu grobelnego.

§. 12.

Względem mniemanych omyłek w katastrze grobelnym lub zmian w wartości dochodowéj gruntów prócz wspomnionych w §. 11. przypadków, sprostowanie katastrów grobelnych w biegu zwyczajnéj administracyi żądaném być nie może, lecz tylko Regencyi przy ważnych zmianach gruntów wedle wniosku albo na zasięgnięte wprzódy sprawozdanie dotyczącego wydziału urzędu grobelnego rozporządzić wolno.

Po upływie dziesięciu lat na wniosek urzędu grobelnego ogólną rewizyą katastrów grobelnych Regencya rozporządzić może; przyczém postępowanie dla pierwszego ustanowienia katastrów przepisane ma być zachowaném.

§. 13.

Uwolnienie od składek do kasy grobelnéj i dylacya.

Względem wniosków o uwolnienie od składek do kasy grobelnéj i dylacyą stanowi dotyczący wydział związku urzędu grobelnego.

§. 14.

Posiadacz gruntów wskutek zerwania grobli w Ilvese-Heimserskiéj nizinie wygłębionych lub zapiaszczonych, również pomieszkań w Schluesselburgskiéj nizinie, które wskutek zerwania grobli zniweczone zostały albo niepotrzebnemi się stały, dylacyi wszystkich po zerwaniu grobli do zapłaty przypadających składek grobelnych od gruntów i budowli żądać może, dopóki względem jego wniosku o zmianę katastru grobelnego według §. 11. ad II. i III. stanowcza decyzya nie nastąpiła. Jeżeli wnioskowi temu się zadosyć uczyni, natenczas składki zaległe tylko wedle sprostowanego otaxowania obrachowane i ściągnięte być mogą;

[74*]

die Einzahlung des gestundeten Rückstandes nur in vier halbjährigen Terminen exekutivisch beige= trieben werden.

S. 15.

Ist in dem S. 11. zu II. bezeichneten Falle ber Antrag auf Abanderung des Deichkatasters von dem beschädigten Grundbesiter nicht angebracht, aufgegeben oder schließlich zurückgewiesen worden, fo kann der Beschädigte einen Gin= bis funfjah= rigen Erlaß der gewöhnlichen Deichkassenbeitrage von den beschädigten Flachen und eine gleichzeitige Stundung der außerordentlichen Beitrage von ben= felben fordern, wenn die Vorkehrungen zur Ber= stellung der Ertragsfähigkeit des ausgetieften oder versandeten Grundstücks durch Ausfüllung der Bertiefungen, Abkarren ober Unterpflugen bes Sandes einen Rostenaufwand erfordern, welcher bem Werthe bes ungefahren Gin = bis funfjahri= gen Reinertrages des Grundstucks nach dem Er= messen des Deichamtes gleichkommt. Die Gingah= lung der gestunderen Betrage barf, nach Ablauf Diefer Frist, nur in vier halbjahrigen Terminen erekutivisch beigetrieben werden.

S. 16.

Natural = Gulfeleiftungen.

Sobald das Wasser die Höhe von 12 Fuß am Schlüsselburger Pegel erreicht und daher an den Fuß der Deiche tritt, müssen die Dämme des Verbandes, so lange der Wasserstand nicht unter dieses Maaß gefallen ist, durch Wachmannschaften unausgesetzt bewacht werden. Die erforderlichen Wächter können vom Deichhauptmann gegen Tageslohn angenommen und aus der Deichkasse bezahlt, oder aus den betheiligten Ortschaften requirirt werden.

Die entstehenden Kosten sind jedem Verbands= bezirk abgesondert in Rechnung zu stellen, także zapłacenie zaległości tylko w czterech półrocznych terminach w drodze exekucyi ściągniętém być może.

in a respective de S. 15.

Jeżeli zaś w przypadku §. 11. do II. wniosek o zmianę katastru grobelnego przez uszkodzonego posiadacza gruntu nie jest podanym, albo jeżeli został cofnietym lub ostatecznie odrzuconym, natenczas uszkodzony żądać może, ażeby na rok jeden aż do pięciu lat uwolnionym był od zwyczajnych składek do kasy grobelnéj od uszkodzonych przestrzeni, i aby mu równocześnie dylacya względem nadzwyczajnych składek udzieloną była, skoro przygotowania do przywrócenia urodzajności wygłębionego lub zapiaszczonego gruntu przez napełnienie dołów, stoczenie lub podoranie piasku wymagają expensu, który jest równym wartości mniej więcej czystego zysku rocznego aż do pięcio-letniego gruntu wedle zdania urzędu grobelnego. Zapłacenie zaległości po upływie tego terminu tylko w czterech półrocznych terminach w drodze exekucyi ściagniętém być może.

§. 16.

Pomoce in natura.

Skoro woda wysokości 12 stóp według wodoskazu Schluesselburgskiego dosięga, a więc dochodzi do dołu grobel, tamy towarzystwa nieustannie przez strażników pilnowane być muszą, dopóki wodostan nie upadł pod tę miarę. Potrzebni strażnicy od naczelnika grobelnego za dzienną zapłatę przyjęci i z kasy grobelnéj zapłaceni albo z dotyczących miejscowości rekwirowani być mogą.

Koszta wynikłe każdemu obwodowi towarzystwa zosobna porachowane być mają. Wenn die den Deichen durch Eißgang oder Hochwasser drohende Gefahr so dringend wird, daß nach dem Ermessen des Deichhauptmanns die gewöhnliche Bewachung durch eine geringere Zahl gedungener Wächter nicht mehr ausreicht, so sind die Mitglieder jedes Verbandsbezirks verbunden, nach Unweisung des Deichhauptmanns die zur Bewachung und Schützung ihrer Deiche erforderlichen Mannschaften, Fuhrwerfe und reitenden Bosten zu gestellen und die zum Schutze dienenden Materialien herbeizuschaffen.

Der Deichhauptmann ist im Falle der Noth befugt, die erforderlichen Materialien überall, wo sich solche sinden, zu nehmen und diese müssen mit Borbehalt der Ausgleichung unter den Verpflichteten und der Erstattung des Schadens, bei dem jedoch der außerordentliche Werth nicht in Unzechnung kommt, von den Besissern verabfolgt werden.

§. 18.

Jedem Ort ist die Deichstrecke, welche er innerhalb seines Verbandsbezirks bewachen und vertheidigen muß, im Voraus zu bestimmen und durch Pfähle abzugränzen, unbeschadet des Rechts der Deichbeamten, die Mannschaften, soweit die Oertlichkeit dies zulässig macht, nach anderen gefährdeten Punkten zu beordern.

Der Deichhauptmann kann einen Theil der Deichvertheidigungs-Materialien schon vor Beginn des Eisganges auf die Deiche schaffen lassen.

S. 19.

Bretter, Pfähle und Faschinen werden aus der Deichkasse bezahlt und jedem Verbandsbezirke absgesondert in Rechnung gestellt, die übrigen Materialien (Mist, Stroh) und die Dienste werden auf die Deichgenossen der einzelnen Verbandsbezirke ausgeschrieben nach ungefährem Verhältniß der

§. 17.

Jeżeli niebezpieczeństwo przez płynienie kry lub wezbranie wody groblom tak naglące się stanie, iż według zdania naczelnika grobelnego zwyczajne pilnowanie przez mniejszą liczbę najętych stróży już nie wystarczy, natenczas członkowie każdego obwodu towarzystwa są obowiązani, wedle rozporządzenia naczelnika grobelnego stawić ludzi potrzebnych do pilnowania i obrony grobel, wozów i posłańców konnych i radzić o potrzebnych do ochrony materyałach.

Naczelnik grobelny w razie niebezpieczeństwa jest upoważniony, potrzebne materyały wszędzie, gdzie się takowe znajdują, zabrać, a dzierzyciele powinni takowe wydać ze zastrzeżeniem wyrównania pomiędzy obowiązanymi i wynagrodzenia szkody, przyczém jednakowoż nadzwyczajna wartość się nie rachuje.

\$. 18.

W każdém miejscu przestrzeń grobli, która wśród swego obwodu związkowego ma być pilnowaną i chronioną, najprzód się oznaczy i palami ograniczy, bez uszczerbku prawa urzędników grobelnych, ludzi na inne punkta narażone posyłać, o ile miejscowość tego dozwala.

Naczelnik grobelny już przed rozpoczęciem biegu kry część materyałów ku ochronie grobel na takowe może kazać sprowadzić.

19.14 and 19.14

Deski, pale i faszyny z kasy grobelnéj zapłacone i każdemu obwodowi towarzystwa zosobna porachowane zostaną; inne materyały (mierzwa, słoma) i żłużby na spólników grobelnych pojedynczych obwodów towarzystwa wypisane zostaną wedle mniéj więcéj oznaczoDeichkassenbeiträge der einzelnen Ortschaften. Die Materialien werden Eigenthum des Verbandsbezirks.

Im Nothfall muß auf Verlangen des Deich= hauptmanns der Dienst von allen männlichen Ein= wohnern des bedrohten Bezirks, soweit solche ar= beitskähig sind, personlich und unentgeltlich gelei= stet werden.

Die betreffenden Polizeibehörden sind nach J. 25. des Gesetzes vom 28. Januar 1848. verpflichtet, auf Antrag des Deichhauptmanns kräftig dafür zu sorgen, daß dessen Anordnungen schleunigst Folge geleistet werde.

Schwächliche ober frankliche Personen, Weiber und Kinder unter sechszehn Jahren durfen zum Wachdienst nicht aufgeboten ober abgesendet werden.

Jeder Deichwächter muß sich mit einem Spaten und einem Beil selbst versehen. Die sonst ersforderlichen Geräthschaften an Karren, Aexten, Laternen 2c. mussen, soweit sie nicht in den Magazinen des Verbandes resp. der einzelnen Bezirke desselben vorhanden sind, von den Gemeinden mitzgegeben werden.

S. 20.

Die aufgebotenen Mannschaften haben bis zu ihrer Entlassung die Anordnungen der Deichbeamten und ihrer Stellvertreter genau zu befolgen.

Unfolgsamkeit oder Fahrlässigkeit oder Widersfehlichkeit der Wächter und Urbeiter wird — insofern nach den allgemeinen Gesehen nicht härtere Strafe verwirkt ist — durch Geldstrafen von fünf Silbergroschen bis zu drei Thalern oder verhältenismäßige Gefängnißstrafe geahndet.

Der Versuch, sich dem Dienste durch Nichtbefolgung des Aufgebots oder eigenmächtiges Verlassen der Wachposten zu entziehen, zieht eine Geldstrafe von fünf Thalern oder verhältnismäßige Gefängnisstrafe nach sich. nego stosunku składek do kasy grobelnéj w miejscach pojedynczych. Materyały staną się własnością towarzystwa grobelnego.

W razie potrzeby na żądanie naczelnika grobelnego służba od wszystkich mężczyzn obwodu narażonego, o ile takowi do pracy są zdolni, osobiście i bezpłatnie wykonaną być musi.

Dotyczące władze policyine są wedle §. 25. ustawy względem spraw grobelnych z dnia 28. Stycznia 1848. obowiązane, na wniosek naczelnika grobelnego silne o tém mieć staranie, ażeby jego rozporządzenia niezwłocznie wykonane zostały.

Słabowitych albo chorowitych osób, kobiet i dzieci nie mających lat szesnaście nie wolno do służby straży zwoływać ani posełać.

Każdy stróż grobelny musi się sam opatrzyć w rydel i topór. Potrzebne prócz tego narzędzia, taczki, siekiery, latarnie i t. d. muszą, o ile się nie znajdują w magazynach towarzystwa, resp. pojedynczych obwodów takowego gminy dostarczać.

\$. 20.

Ludzie zwołani, aż do ich oddalenia, rozporządzeniom urzędników grobelnych i ich zastępców posłuszni być powinni.

Nieposłuszeństwo albo opieszałość albo opór stróżów i robotników, o ile wedle powszechnych ustaw cięższéj kary za sobą nie pociągają, karami porządkowemi od pięciu srebrnych groszy aż do trzech talarów albo odpowiednią karą więzienia karane być mogą.

Usiłowanie, aby się usunąć od służby strażniczéj przez nieposłuszeństwo na wezwanie albo samowolne opuszczenie straży, pociąga za sobą karę pieniężną od pięciu talarów albo odpowiednią karę więzienia. Für gar nicht ober unvollständig gelieferte Materialien und nicht geleistete Fuhren oder nicht gestellte reitende Boten sind von dem Schuldigen folgende Geldstrafen zur Deichkasse zu entrichten:

- 1) fur ein Fuder Mist ... 5 Rthlr. Sgr.
- 2) = ein Bund Strob . = 6 =
- 3) = eine Fuhre..... 5 = =
- 4) = einen reitenden Bo= ten...... 3 = - =
- 5) = unvollständig oder schlecht gelieferte Materialien ad 1. und 2. die Hälfte der oben bestimmten Strafen.

Außerdem ist der Saumige zur Nachlieferung event. zum Ersatze der Kosten der für seine Rechnung anzuschaffenden Materialien verpflichtet.

S. 21.

Die Grundbesitzer, welche wegen Sperrung der Kommunikation durch Wasser nicht zu den Naturalhülfsleistungen haben aufgeboten werden können, sollen in den Jahren, in welchen ein solches Aufgebot stattgefunden, einen besonderen verhältnismäßigen Geldbeitrag zur Deichkasse leisten.

Diefer wird so berechnet, daß

- a) der 24stündige Dienst eines Wächters zu einem Werthe von 10 Sgr.,
- b) eine Fuhre Mift zu 1 Rthlr. 10 Sgr.,
- c) eine zweispannige Fuhre in 24stundigem Dienste zu 2 Rthlr.,
- d) ein reitender Bote in 24stündigem Dienste zu 1 Rthlr.,
- e) ein Schock Stroh zu 5 Athlr. angenommen wird.

Za materyały wcale nie, albo nie zupełnie odstawione, za wozy niestawione albo posłańców konnych nie nadesłanych, winny następujące kary pieniężne do kasy grobelnéj opłacać musi:

- 1) za jednę furę mierzwy . . . 5 tal. sgr.
- 2) za jeden snopek słomy.... » 6 »
- 3) za jednę furę ..... 5 » »
- 5) za niezupełnie albo źle dostawione materyały ad 1. i 2. połowę przepisanych kar.

Prócz tego w zwłoce będący do późniejszego dostawienia event. do wynagrodzenia kosztów materyałów mających być na jego rachunek obmyślonemi jest obowiązany.

§. 21.

Właściciele gruntów, którzy dla przerwy komunikacyi przez wodę do pomocy osobistéj nie mogli być przywezwani, w latach, w których takie zapozwanie nastąpiło, osobną odpowiednią składkę pieniężną do kasy grobelnéj opłacać mają.

Takowa obrachuje się w téj mierze, iż

- a) służba stróża 24 godzin we wartości 10 sgr.;
- b) fura mierzwy po 1 tal. 10 sgr.;
- c) fura dwukonna w służbie 24 godzin po 2 tal.:
- d) posłaniec konny w służbie 24 godzin po 1 tal.;
- e) kopa słomy po 5 tal. przyjętą będzie.

Dritter Abschnitt.

S. 22.

Befdrankungen bes Eigenthumerechte an ben Grunbftuden.

Die schon bestehenden Deiche, deren vollständige Regulirung und Unterhaltung der betreffende Berbandsbezirk übernimmt, gehen in dessen Gigenthum und Rutjung über.

Hecken, Baume und Straucher sind auf den Deichen nicht zu dulden.

Die eingehenden Privatdeiche bleiben Eigenthum derjenigen Interessenten, welchen sie bisher gehört haben.

S. 23.

Im Binnenlande gelten folgende Nutungs= beschrankungen:

- a) die Grundstücke am inneren Rande der Deiche durfen Eine Ruthe breit von deren Fuße ab weder beackert, noch bepflanzt, sondern nur als Gräserei benutt werden;
- b) Stein-, Sand-, Torf- und Lehmgruben, Teiche, Brunnen, Graben oder sonstige kunstliche Vertiefungen des Erdreichs, durfen innerhalb zwanzig Ruthen vom inneren Fuße der Deiche nicht angelegt, auch Fundamente zu neuen Gebäuden innerhalb funf Ruthen vom Deiche nicht eingegraben werden;
- c) an jedem Borde der von einem der Berbandsbezirke zu unterhaltenden Hauptgraben mussen zwei Fuß unbeackert und mit dem Weidevieh verschont bleiben;
- d) innerhalb drei Fuß von jedem Grabenborde durfen Baume und Hecken nicht gepflanzt oder geduldet werden;

Rozdział trzeci.

§. 22.

Ograniczenia prawa własności gruntów.

Już istnące groble, których zupełne regulowanie i utrzymywanie dotyczący obwód towarzystwa na się przyjął, przechodzą we własność i użytek takowego.

Zarośle, drzewa i krzaki na groblach nie mają być dozwolone.

Zniesione groble prywatne pozostają własnością tych interesentów, do których aż dotąd należały.

§. 23.

Co do gruntów wśród otamowania położonych, następujące ograniczenia użytkowania mają ważność:

- a) grunta nad wewnętrznym brzegiem grobel w szerokości jednego pręta od dołu takowych nie wolno ani na rolę, ani do plantacyi, ale tylko jako trawniki używać;
- b) kopalnie kamieni, piasku, torfu i gliny, stawy, studnie, rowy albo inne sztuczne wygłębienia ziemi wśród dwudziestu prętów wewnątrz od dołu grobli zakładać nie wolno, ani fundamenta do nowych budynków wśród pięciu prętów od grobli kopać;
- c) na każdym brzegu od jednego z obwodów towarzystwa utrzymywanych rowów głównych dwustopowa przestrzeń bez uprawy pozostawioną być musi i paszenie bydła na takowéj nie jest wolno;
- d) wśród trzech stóp od każdego brzegu rowu, drzewa i zarośle sadzić albo utrzymywać nie wolno;

- e) die Eigenthümer der Grundstücke an den Hauptgräben muffen bei deren Räumung den Außewurf auf ihre Grundstücke aufnehmen und mussen den Außwurf, dessen Eigenthum ihnen dagegen zufällt, binnen vier Wochen nach der Räumung, wenn aber die Räumung vor der Erndte erfolgt, binnen vier Wochen nach der Erndte, bis auf Eine Ruthe Entfernung vom Graben fortschaffen. Auß besonderen Gründen fann der Deichhauptmann die Frist zur Fortschaffung des Grabenauswurfs abändern;
- f) Binnenverwallungen, Quelldamme, durfen in den Niederungen ohne Genehmigung des Deichhauptmanns nicht angelegt oder verändert werden.

S. 24.

Im Vorlande gelten folgende Beschränkungen:

- a) Jeder Vorlandsbesißer muß sich in der Entfernung von zehn Ruthen vom Stromuser und ebensoweit vorlängs des Deichfußes das Aussehn und Lagern der Baumaterialien des Berbandes, wenn geeignete, dem Verbande gehörige Lagerstellen nicht vorhanden sind, sowie den Transport der Materialien über das Vorland unentgeltlich gefallen lassen, auch darf das Vorland drei Ruthen breit vorlängs des Deichfußes nicht geackert oder sonst von der Rasendecke entblößt werden;
- b) Flügeldeiche, hochstämmige Bäume und sonslige Anlagen sind im Vorlande insoweit nicht du dulden, als sie nach dem Ermessen der Königlichen Strompolizei-Behörde das Hochwasserprosil und den Eisgang auf schädliche Weise beschränken;
- c) auch Pflanzungen von Weiden und anderem Unterholz auf vorspringenden Landecken, welche die Frregularität des Flußbettes befördern würden, können von der Strompolizei=Be=hörde untersagt werden.

Jahrgang 1852. (Nr. 3578.)

- e) właściciele gruntów nad rowami głównemi przy czyszczeniu takowych wydobyte przedmioty, których własność im się za to przyznaje, na swoich gruntach przyjąć, i takowe w przeciągu czterech tygodni po czyszczeniu, a jeżeli czyszczenie przed żniwami nastąpi, w przeciągu czterech tygodni po żniwach aż do odległości jednego prętu od rowu oddalić muszą. Z powodów szczególnych naczelnik grobelny okres czasu do oddalenia mułu wydobytego z rowu zmienić może;
- f) obwałowania środkowe, tamy źródelne w nizinach bez przyzwolenia naczelnika grobelnego ani zakładać ani zmieniać nie wolno.

§. 24.

W nadbrzeżu następujące ograniczenia mają ważność:

- a) każdy właściciel nadbrzeża w odległości dziesięciu prętów od brzegu rzeki i również tyle od dołu grobli złożenie i skład materyałów budowniczych towarzystwa, skoro odpowiadające do towarzystwa należące miejsca depozycyi się nie znajdują, jako też transzport materyałów przez nadbrzeże bezpłatnie dozwolić musi; również nadbrzeża w szerokości trzech prętów od dołu grobli ani uprawiać ani od darni odkryć nie wolno;
- b) groble poboczne, drzewa wysokie i inne zakłady w nadbrzeżu nie mają być utrzymywane, o ile według zdania Królewskiej władzy policyinej rzek, profil wezbrania wody i bieg kry w sposób szkodliwy ograniczają;
- c) również plantacye wierzb i innego drzewa niskiego na wystawających kątach lądu, któreby nieregularność koryta rzeki pomnożyć mogły, od władzy policyi rzek zakazane być mogą.

Außnahmen von den in den SS. 23. und 24. gegebenen Regeln konnen in einzelnen Fallen vom Gesammt-Deichamte mit Genehmigung der Regierung gestattet werden.

S. 25.

Die Eigenthumer der einzudeichenden Grundsstücke und Borlander sind verpflichtet, auf Anordsnung des Deichhauptmanns dem betreffenden Bersbandsbezirk den zu den Schußs und MeliorationssUnlagen erforderlichen Grund und Boden gegen Bergütung abzutreten, desgleichen die zu jenen Anlagen erforderlichen Materialien an Sand, Lehm, Rasen zc. gegen Ersatz des durch die Fortnahme derselben ihnen entstandenen Schadens zu überlassen.

S. 26.

Diejenigen Grundbesitzer, deren Grundstücke bei Ausführung der nach S. 2. bestimmten Deichlinien aus der bisherigen Eindeichung in das Vorland verlegt werden, sollen für die, gegen den bisherizgen Zustand der Grundstücke nachweisbar eintretende Verschlechterung derselben billige Entschädigung erhalten.

S. 27.

Wird innerhalb einer Entfernung von zehn Ruthen vom Stromufer oder vom Deichfuße eine Pflanzung im Vorlande von der Deichverwaltung als nothwendig erachtet, so muß der Eigenthümer auf Unordnung des Deichhauptmanns entweder diese Pflanzung binnen vorgeschriebener Frist selbst anlegen und unterhalten, oder den dazu erforderslichen Grund und Boden dem Verbandsbezirk gegen Entschädigung überlassen.

S. 28.

Bei Fesistellung der nach den SS. 25. 26. und 27. zu gewährenden Bergütung, welche in jedem einzelnen Falle durch den betreffenden Berbands=

Wyjątki od nadanych w §§. 23. i 24. reguł w pojedynczych przypadkach od ogólnego urzędu grobelnego z przyzwoleniem Regencyi dozwolone być mogą.

§. 25.

Właściciele gruntów otamowanych i nadbrzeżnych są obowiązani, na rozporządzenie naczelnika grobelnego dotyczącemu obwodowi towarzystwa grunt i ziemię potrzebną do zakładów ochrony i melioracyi za wynagrodzeniem, również materyały do owych zakładów potrzebne, jako to: piasek, glinę, darnie i t. d. za wynagrodzeniem szkody przez odjęcie takowych im wynikłéj ustąpić.

§. 26.

Właściciele gruntów, których grunta po wykonaniu oznaczonych w §. 2. linii grobelnych nie w dotychczasowém otamowaniu, lecz w nadbrzeżu się znajdują, mają stósowne wynagrodzenie otrzymać za szkodę, która im według dowodów przez zmianę gruntów wynikła.

S. 27.

Jeżeli wśród odległości dziesięciu prętów od brzegu rzeki albo od dołu grobli plantacya w nadbrzeżu przez administracyą grobelną za potrzebną uznana zostanie, natenczas właściciel na rozporządzenie naczelnika grobelnego plantacye takowe w przepisanym czasie albo sam założyć i utrzymywać, albo do tego potrzebny grunt obwodowi towarzystwa za wynagrodzeniem ustąpić musi.

§. 28.

Przy ustanowieniu wynagrodzenia wedle §§. 25. 26. i 27. mającego być udzieloném, które w każdym razie przez dotyczący obwód bezirk zu leisten ist, kommt der außerordentliche Werth nicht in Anrechnung (J. 20. des Deichgesetze).

Der Betrag wird nach vorgängiger, unter Zuziehung des Besitzers zu bewirkender Abschätzung von der betreffenden Verbands Mbtheilung des Deichamtes, oder in eiligen Fällen von dem Deichhauptmann, vorbehaltlich der Genehmigung der betreffenden Verbands Abtheilung des Deichamtes, interimistisch sestgesetzt und ausgezahlt. Ueber die Höhe der Vergütung ist innerhalb vier Wochen nach erfolgter Bekanntmachung des sestgesetzten Betrages der Nechtsweg zulässig. Wer auf diesen verzichten will, kann binnen gleicher Frist Resturs an die Regierung einlegen.

Die Fortnahme der Materialien und die Außführung der Bauten wird durch die Einwendungen gegen die vorläusig festgesetzte Entschädigung nicht aufgehalten.

Vierter Abschnitt.

S. 29.

Auffichterecht ber Staatebehörben.

des Staats unterworfen. Dberaufsichtsrechte

Dieses Recht wird von der Königlichen Regiezung in Minden als Landespolizei Behörde und in höherer Instanz von dem Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten gehandhabt nach Maaßgabe dieses Statuts, übrigens in dem Umsfange und mit den Befugnissen, welche den Aufslichts-Behörden der Gemeinden zustehen. Die Regierung hat darauf zu halten, daß die Bestimmungen des Statuts überalt beobachtet, die Anlagen gut ausgeführt und prdentlich erhalten, die Grund-

towarzystwa uiszczoném być musi, nadzwyczajna wartość się nie rachuje. (§. 20. ustawy względem spraw grobelnych).

Ilość po uprzedniém w przytomności posiedziciela przedsięwziętém otaxowaniu od dotyczącego wydziału towarzystwa urzędu grobelnego, albo w przypadkach naglących od naczelnika grobelnego ze zastrzeżeniem przyzwolenia dotyczącego wydziału towarzystwa urzędu grobelnego interymistycznie ustanowioną i wypłacaną zostanie. Względem kwoty wynagrodzenia w przeciągu czterech tygodni po nastąpioném ogłoszeniu ustanowionej ilości droga prawa jest dozwolona. Kto się tejże chce zrzekać, w przeciągu tegoż samego terminu rekurs do Regencyi założyć może.

Wybieranie materyałów i wykonanie budowli wstrzymaném nie zostanie przez protestacye przeciwko tymczasowo ustanowionemu wynagrodzeniu.

Rozdział czwarty.

§. 29.

Prawo dozoru władz Rządowych,

Towarzystwo grobelne podlega prawu dozoru Rządu.

Takowe wykonywa się przez Królewską Regencyą w Minden, jako władzę policyiną krajową, a w wyższej instancyi przez Ministra spraw gospodarczych w miarę niniejszego statutu, zresztą w objętości i z prawami, które władzom dozorczym nad gminami są nadane. Regencya powinna o tém mieć staranie, ażeby postanowienia statutu wszędzie zachowane, zakłady dobrze wykonane i w porządku utrzymywane, grunta towarzystwa i obwodów

[75*]

stücke bes Verbandes und der Bezirke sorgfältig genutt und die etwanigen Schulden regelmäßig verzinst und getilgt werden.

Die Regierung entscheibet über alle Beschwers ben gegen die Beschlüsse des Deichamtes, der Vers bandsbezirke und des Deichhauptmanns, sofern der Rechtsweg nicht zulässig und eingeschlagen ist, und setzt ihre Entscheidungen nothigenfalls erekutivisch in Vollzug. Die Beschwerden an die Regierung können nur

- a) über Straffesssegen des Deichhauptmanns gegen die Mitglieder und Unterbeamten des Berbandes binnen zehn Tagen,
- b) gegen Beschlüsse über den Beitragsfuß, confr. g. 11., über Erlaß und Stundung von Deich= fassen=Beiträgen, sowie über Entschädigungen binnen vier Wochen

nach erfolgter Bekanntmachung des Beschlusses erhoben werden. Dieselben sind bei dem Deich= hauptmann einzureichen, welcher die Beschwerde, begleitet mit seinen Bemerkungen, ungesäumt an die Regierung zu befördern hat.

Sonstige Beschwerden sind an eine bestimmte Frist nicht gebunden.

S. 30.

Der Regierung muß, damit sie in Kenntniß von dem Gange der Deichverwaltung erhalten werde, jährlich Abschrift des Etats, der Deichschau= und Deichamts=Konferenz=Protokolle und ein Finalabschluß der Deichkasse überreicht werden.

Die Regierung ist befugt, außerordentliche Revisionen der Deichkasse sowohl, als der gesammten Deichverwaltung zu veranlassen, Kommissarien zur Beiwohnung der Deichschauen und der Deichamts-Bersammlungen abzuordnen, eine Geschäftsanweisung für die Deichbeamten nach Anhörung des Deichamtes zu ertheilen, und auf Grund des Gepilnie użytkowane i zaciągnięte długi regularnie prowizyą opłacane i umorzone zostały.

Regencya decyduje we wszystkich zażaleniach przeciw uchwałom urzędu grobelnego, obwodów towarzystwa i naczelnika grobelnego, o ile droga prawa nie jest dozwoloną i rozpoczętą, i wykonywa swe decyzye w razie potrzeby exekutywnie. Zażalenia do Regencyi mogą tylko:

- a) względem ustanowień karnych naczelnika grobelnego przeciw członkom i urzędnikom niższym towarzystwa w przeciągu dziesięciu dni,
- b) przeciw uchwałom względem stopy składkowéj, (cf. §. 11.) względem uwolnienia od składek do kasy grobelnéj i dylacyi, jako też względem wynagrodzeń w przeciągu czterech tygodni

po nastąpioném ogłoszeniu uchwały być założone. Takowe mają być podane do naczelnika grobelnego, który zażalenia wraz z swojemi nadmienieniami niezwłocznie do Regencyi ma nadesłać.

Inne zażalenia nie wiążą się do pewnego okresu czasu.

§. 30.

Aby Regencya miała wiadomość o biegu administracyi grobelnéj, powinny jéj rocznie kopie etatu, protokułów lustracyi grobelnych i konferencyi urzędów grobelnych i finalne zamknięcie kasy grobelnéj być nadesłane.

Regencya jest upoważniona, nadzwyczajne rewizye kasy, jako też całéj administracyi grobelnéj przedsięwziąść, komisarzy delegować, aby byli przytomni przy lustracyach grobelnych i zgromadzeniach urzędu grobelnego, regulamin czynności dla urzędników grobelnych po słuchaniu urzędu grobelnego i na

setzes vom 11. Marz 1850. über die Polizeiver= waltung (Gesetz=Sammlung vom Jahre 1850. Seite 388.) die erforderlichen Polizeiverordnungen zu erlassen, zum Schutz des Deiches, des Deich= gebietes, der Gräben, Pflanzungen und sonstigen Unlagen der Verbandsbezirke.

S. 31.

Bei Wassergefahr ist der Kreislandrath — ebenso wie der etwa abgesendete besondere Regiezungs-Rommissar — berechtigt, sich persönlich die Ueberzeugung zu verschaffen, ob und wieweit die erforderlichen Sicherheitsmaaßregeln getroffen sind. Findet Gefahr im Verzuge Statt, so kann derselbe die ihm nöthig scheinenden Unordnungen an Ort und Stelle selbst treffen. Die Deichbeamten haben in diesem Falle seinen Besehlen unweigerlich Folge zu leisten.

S. 32.

Wenn das Deichamt es unterläßt oder verweigert, die dem Deichverbande resp. den Verbandsbezirken nach diesem Statut oder sonst gesetzlich obliegenden Leistungen auf den Haushaltsetat zu bringen oder außerordentlich zu genehmigen, so läßt die Regierung nach Anhörung des
Deichamtes die Eintragung in den Etat von Amtswegen bewirken, oder stellt beziehungsweise die
außerordentliche Ausgabe fest und verfügt die Einziehung der erforderlichen Beiträge. Gegen diese
Entscheidung steht dem Deichamte innerhalb zehn
Lagen die Berufung an den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten zu.

S. 33.

Die Regierung hat auch darauf zu halten, daß den Deichbeamten die ihnen zukommenden Besoldungen unverkurzt zu Theil werden und etwaige Beschwerden darüber zu entscheiden, vorbehaltlich des Rechtsweges. mocy ustawy z dnia 11. Marca 1850. względem zarządu policyi (Zbiór praw z roku 1850. str. 388) potrzebne rozporządzenia policyine wydać na ochronę grobli, obwodu grobelnego, rowów, plantacyi i innych zakładów obwodów towarzystwa.

§. 31.

Przy niebezpieczeństwie przy wezbraniu wody radzca ziemiański powiatu — również jak delegowany szczególnie komisarz Regencyiny — jest upoważniony, osobiście się przekonać, czy i jak dalece potrzebne środki bezpieczeństwa są rozporządzone. Jeżeli niebezpieczeństwo zachodzi w zwłoce, natenczas sam może rozporządzenia, jakie mu się potrzebne zdają, na miejscu wydać. Urzędnicy grobelni w tym przypadku jego rozkazom niezbędnie mają być posłuszni.

\$10 aktoring \$1. 32.

Jeżeli urząd grobelny zaniedba albo odmówi, prestacye, do których towarzystwo grobelne resp. obwody związku wedle niniejszego statutu albo innym sposobem prawnie są zobowiązane, na etat ekonomii zapisać albo nadzwyczajnie potwierdzić, natenczas Regencya po wysłuchaniu urzędu grobelnego zapisanie do etatu z urzędu uskuteczni albo ustanowi odnośnie nadzwyczajny wydatek i rozporządzi ściągnienie potrzebnych składek. Przeciwko téj decyzyi urzędowi grobelnemu w przeciągu dziesięciu dni służy odwołanie się do Ministra spraw gospodarskich.

§. 33.

Regencya ma również o tém mieć staranie, ażeby urzędnikom grobelnym należące im się salarye bez uszczerbku wypłacane zostały i zachodzące w téj mierze zażalenia rozstrzygnąć powinna ze zastrzeżeniem drogi prawa.

Fünfter Abichnitt.

S. 34.

Bon ben Deichbehörben.

1. Deichhauptmann.

Der Deichhauptmann steht an der Spitze der Gesammtverwaltung des Deichverbandes und der Bezirke und handhabt die ortliche Deichpolizei.

Er wird von den Mitgliedern des Deichamtes in der Plenar=Versammlung desselben durch absolute Stimmenmehrheit auf zwolf Jahre gewählt.

Die Wahl bedarf der Bestätigung der Re=

gierung.

Wird die Bestätigung versagt, so schreitet das Deichamt zu einer neuen Wahl. Wird auch diese Wahl nicht bestätigt, so steht der Regierung die Ernennung auf höchstens sechs Jahre zu.

In derselben Weise sind gleichzeitig zwei Stellvertreter auß den Deichamts-Mitgliedern zu wählen, welche in den beiden andern Niederungen wohnen, wo der Deichhauptmann nicht wohnt, und denselben dort vertreten, wenn er behindert ist. Einer von ihnen ist zum Hauptvertreter des Deichhauptmanns in den allgemeinen Angelegenheiten zu bestimmen und hat die Geschäftsführung zu übernehmen, wenn der Deichhauptmann auf längere Zeit behindert ist.

In einzelnen Fallen kann Letzterer sich durch den Deichinspektor oder ein anderes Mitglied des Deichamtes vertreten lassen.

Der Deichhauptmann und dessen Stellvertreter werden von einem Kommissarius der Regierung in öffentlicher Plenarsitzung des Deichamtes vereidet.

Rozdział piąty.

§. 34.

O władzach grobelnych.

1. Naczelnik grobelny.

Naczelnik grobelny przewodniczy administracyj ogólnéj towarzystwa grobelnego i obwodów, i wykonywa miejscową policyą grobelną.

Mianowanym zostanie przez członków urzędu grobelnego w zgromadzeniu plenarném takowego absolutną większością głosów na lat dwanaście.

Wybór potrzebuje potwierdzenia Regencyi.

Jeżeli potwierdzenie odmówioném zostanie, natenczas urząd grobelny przystępuje do nowego wyboru. Jeżeli i ten wybór potwierdzonym nie zostanie, natenczas Regencya mianowanie na najdłużej sześć lat uskutecznić może.

Na ten sam sposób równocześnie dwaj zastępcy z członków urzędu grobelnego obrani być mają, którzy w obydwóch innych nizinach mieszkają, gdzie naczelnik grobelny nie mieszka, i takowego tamże w razie przeszkody zastępują. Jeden z nich głównym zastępcą naczelnika grobelnego w ogólnych sprawach ma być mianowanym i czynnościom ma przewodniczyć, jeżeli naczelnik grobelny na dłuższy czas dla przeszkody tego nie może.

W pojedynczych przypadkach naczelnik grobelny może się kazać zastępować przez inspektora grobelnego albo innego członka urzędu grobelnego.

Naczelnik grobelny i zastępca jego od komisarza Regencyi w publiczném posiedzeniu plenarném urzędu grobelnego przysięgą zobowiązani zostaną. Der Deichhauptmann seinerseits verpflichtet den Deichinspektor, die übrigen Mitglieder des Deich=amtes, sowie die sonstigen Deichbeamten in gewöhnlicher Plenarsstung des Deichamtes durch Handschlag an Sidesstatt.

S. 35.

Der Deichhauptmann hat als Verwaltungs= behörde des Gesammt=Deichverbandes folgende Geschäfte:

- a) die Gesetze, die Verordnungen und Beschlusse der vorgesetzten Behörden auszuführen;
- b) die Beschlusse des Deichamtes und der Ab= theilungen desselben vorzubereiten und auszu= führen.

Der Deichhauptmann hat die Ausführung solcher Beschlüsse des Deichamtes und der Abtheilungen, die er für gesetzwidrig oder für das Gemeinwohl nachtheilig erachtet, zu beanstanden und die Entscheidung der Regierung einzuholen. Gestatten es die Umstände, so ist zuvor in der nächsten Sitzung des Deichamtes oder der Abtheilungen nochmals eine Versständigung zu versuchen;

- c) die Grundstücke und Einkunfte des Deichverbandes und der einzelnen Verbandsbezirke zu verwalten, die auf dem Etat oder besondern Deichamtsbeschlüssen beruhenden Einnahmen und Ausgaben anzuweisen und das Rechnungs- und Kassenwesen zu überwachen. Die Termine der regelmäßigen Kassenrevisionen sind dem Deichamte mitzutheilen, damit dasselbe ein Mitglied oder mehrere abordnen kann, um diesem Geschäfte beizuwohnen; bei außerordentlichen Kassenrevisionen ist ein vom Deichamte ein= für allemal bezeichnetes Mitglied zuzuziehen;
- d) den Deichverband und dessen Bezirke in Prozessen, sowie überhaupt nach Außen zu ver=

Naczelnik grobelny ze swéj strony zobowięzuje inspektora grobelnego, drugich członków urzędu grobelnego jako też innych urzędników grobelnych w zwyczajném posiedzeniu plenarném urzędu grobelnego daniem ręki zamiast przysięgi.

§. 35.

Naczelnik grobelny jako władza administracyina ogólnego związku grobelnego następujące ma czynności:

- a) ustawy, rozporządzenia i uchwały władz przełożonych wykonać;
- b) uchwały urzędu grobelnego i wydziałów takowego przygotować i wykonać.

Naczelnik grobelny wykonanie takich uchwał urzędu grobelnego i wydziałów, które za przeciwne prawu albo za szkodliwe dobru ogólnemu uzna, zawiesić i decyzyą Regencyi zasięgnąć powinien. Jeżeli okoliczności to dozwolą, natenczas najprzód w najbliższém posiedzeniu urzędu grobelnego albo wydziałów jeszcze raz celem porozumienia znieść się powinien;

- c) grunta i dochody towarzystwa grobelnego i pojedynczych obwodów towarzystwa zawiadywać, na etacie albo na osobnych uchwałach urzędu grobelnego polegające przychody i rozchody przekazaći nad sprawami rachunkowemi i kasowemi czuwać. Termina regularnych rewizyi kas urzędowi grobelnemu zakomunikować należy, aby takowy członka albo kilka członków mógł delegować na cel przytomności przy tejże czynności; przy nadzwyczajnych rewizyach kasowych raz na zawsze od urzędu grobelnego wyznaczony członek ma być przyzwanym;
- d) towarzystwo grobelne i obwody takowego w procesach jako też w ogóle na zewnątrz

treten; im Namen derselben mit Behörden und Privatpersonen zu verhandeln, den Schrift= wechsel zu führen und die Urkunden des Ver= bandes und der Bezirke in der Urschrift zu vollziehen. Die Ausfertigungen der Urkunden werden Namens des Verbandes und der Verbandsbezirke von dem Deichhauptmann oder seinem Stellvertreter gultig unterzeichnet; indeß ist zu Verträgen und Vergleichen über Gegenstände von funfzig Thalern und mehr der genehmigende Beschluß oder Vollmacht des Deichamtes beizubringen. Bertrage und Vergleiche unter funfzig Thalern schließt der Deichhauptmann allein rechtsverbindlich ab und hat nur die Verhandlungen nachträglich dem Deichamte zur Kenntnignahme vorzu= legen;

- e) die Urfunden und Aften des Berbandes und der Bezirke aufzubewahren;
- f) die Deichkassenbeiträge und Naturalleistungen nach den Deichrollen der einzelnen Berbandsbezirke und den Beschlüssen des Deichamtes auszuschreiben, die Deichrollen und sonstigen Heberollen auf Grund der Deichkataster aufzustellen und vollstreckbar zu erklären, und die Beitreibung aller Beiträge und Strafgelder von den Säumigen im Wege der administrativen Erekution zu bewirken durch die Unterbeamten des Verbandes oder durch Requisition der gewöhnlichen Ortspolizei-Behörden. Die Hebelisten müssen, bevor dieselben vollsstreckbar erklärt werden, vierzehn Tage offen gelegt sein;
- g) die Deichbeamten zu beaufsichtigen, von dem Gange der technischen Verwaltung Kenntniß zu nehmen; die halbjährige Deich= und Grabenschau im Mai und Oftober nach Veraberedung mit dem Deichinspektor auszuschreiben und jedesmal selbst in Gemeinschaft mit dem Deichinspektor abzuhalten. Ueber den Befund und die dabei gefaßten Beschlüsse ist ein Protokoll zu führen;

zastępować, w imieniu takowego z władzami i z osobami prywatnemi w czynności wchodzić, korespondencya prowadzić i dokumenta towarzystwa i obwodów w oryginale podpisywać. Wygotowania dokumentów w imieniu towarzystwa i obwodów towarzystwa od naczelnika grobelnego albo od jego zastępcy prawoważnie podpisane zostaną, jednakowoż przy umowach i ugodach, których przedmiot wynosi pięódziesiąt talarów i więcej, uchwała potwierdzająca albo plenipotencya urzędu grobelnego ma być przytoczoną. Umowy i ugody, których przedmiot nie wynosi pięćdziesiąt talarów, naczelnik grobelny sam prawoważnie zawiera i czynności później urzędowi grobelnemu do wiadomości tylko przedłoży;

- e) dokumenta i akta towarzystwa i obwodów przechować;
- f) składki do kasy grobelnéj i prestacye naturalne wedle księgi grobelnéj i uchwał urzędu grobelnego wypisywać, księgę grobelną i inne spisy poborcze na mocy katastrów grobelnych ustanowić, za wykonalne oświadczyć i ściągnienie wszystkich składek i kar pieniężnych od będących w zwłoce w drodze exekucyi administracyinéj uskutecznić przez urzędników niższych towarzystwa albo przez rekwizycyą zwyczajnych władz miejscowo policyinych. Spisy poborcze wprzódy, nim zawykonalne oświadczone zostaną, czternaście dni otwarcie wyłożone być muszą;
- g) urzędników grobelnych mieć pod dozorem i wiadomość o biegu technicznej administracyi; półroczną lustracyą grobel i rowów w Maju i Październiku po porozumieniu się z inspektorem grobelnym wypisać i za każdą razą wspólnie z inspektorem grobelnym odbywać. Względem stanu grobli i uchwał przytém ustanowionych ma protokuł być spisanym;

h) nach dem Jahresschlusse dem Deichamte einen Jahresbericht über die Resultate der Ver= waltung vorzulegen.

S. 36.

Die Etatsentwürfe und Jahresrechnungen sind vom Deichrentmeister dem Deichhauptmann vor dem 1. Mai zur Vorprüfung vorzulegen und werden von diesem mit seinen Bemerkungen dem Deichamte resp. den Verbands = Abtheilungen in der ersten jedesjährigen Versammlung vorgelegt.

Der Etat ist in der Art aufzustellen, daß daraus getrennt ersichtlich sind:

- a) die für die Gesammtverwaltung des Berbandes erforderlichen Einnahmen und Ausgaben,
- b) die in den einzelnen Berbandsbezirken vor= kommenden Einnahmen,
- c) die in den einzelnen Verbandsbezirken
  - aa) für die Gesammtverwaltung,
  - bb) für die besonderen Verbandszwecke, erforderlichen Ausgaben.

In derselben Weise ist die Nechnungssührung berartig einzurichten, daß daraus sowie aus den einzelnen Kassendüchern die für jeden Verbandsbezirk vorkommenden wirklichen Einnahmen und Ausgaben genau ersichtlich sind. Die Verwendung der Kassenbestände des einen Verbandsbezirks für Ausgaben, welche den anderen Verbandsbezirks bezirken zur Last fallen, ist nicht zulässig.

Der Etat ist vor der Feststellung und die Rechnung nach der Feststellung vierzehn Tage lang in einem von dem Deichamte zu bestimmenden Lokale dur Einsicht der Deichgenossen offen zu legen.

Der Deichhauptmann vollzieht alle Zahlungs= Anweisungen auf die Deichkasse. Zahrgang 1852. (Nr. 3578.) h) na końcu roku urzędowi grobelnemu raport roczny względem rezultatów administracyi przedłożyć.

§. 36.

Projekta etatowe i rachunki roczne rentmistrz grobelny naczelnikowi grobelnemu przed dniem 1. Maja do rewizyi przygotowawczej nadeśle, który takowe z swojemi nadmienieniami urzędowi grobelnemu i wydziałom towarzystwa na pierwszem zgromadzeniu corocznem do ustanowienia przedłoży.

Etat w ten sposób się ustanawia, iż z tego z osobna się wykażą:

- a) potrzebne dla ogólnéj administracyi towarzystwa przychody i rozchody;
- b) w pojedynczych obwodach towarzystwa zachodzące wydatki;
- c) w pojedynczych obwodach towarzystwa
  - aa) na ogólną administracyą,
  - *bb*) na szczególne cele towarzystwa, potrzebne wydatki.

W ten sam sposób prowadzenie rachunku tak ma być urządzoném, iż z takowego jako też z pojedynczych ksiąg kasowych dla każdego obwodu towarzystwa zachodzące istotne dochody i rozchody doskonale się okazują. Obrócenie remanentów kasowych jednego obwodu towarzystwa na wydatki, do których inne obwody towarzystwa są obowiązane, nie jest dozwoloném.

Etat przed ustanowieniem i rachunek po ustanowieniu czternaście dni w lokalu od urzędu grobelnego wyznaczonym do przeględu spólników grobelnych otwarcie mają być przedłożonemi.

Naczelnik grobelny podpisze wszelkie asygnacye zapłaty na kasę grobelną. Die Anweisungen, welche von dem Deichinspektor innerhalb der ihm zur Disposition gestellten Summen an die Deichkasse erlassen werden, sind dem Deichhauptmann nachträglich zur Einsicht vorzulegen.

S. 37.

Berichtigungen der Deichkataster sinden nur Statt auf Grund eines Dekrets des Deichhaupt=manns, welchem beglaubigte Abschrift von dem betreffenden Beschluß des Deichamtes oder der Regierung beigefügt sein muß.

S. 38.

Gegen die besoldeten Unterbeamten des Versbandes — mit Ausschluß des Deichinspektors und des Deichrentmeisters — kann der Deichhauptmann Disziplinarstrafen dis zur Höhe von drei Thalern Geldbuße verfügen, sowie nothigenfalls ihnen die Ausübung der Amtsverrichtungen vorläusig untersfagen.

S. 39.

Der Deichhauptmann untersucht die beichpolizeilichen Vergehen der Mitglieder des Deichverbandes und setzt gegen diese die Strafen sest. Binnen zehn Tagen nach Bekanntmachung des Strafresoluts kann der Angeschuldigte entweder Untersuchung vor dem Polizeirichter verlangen, oder Rekurs an die Regierung bei dem Deichhauptmann anmelden.

Geschieht weder das Eine noch das Andere, so behalt es bei der Straffestsetzung des Deich= hauptmanns sein Bewenden.

Deichpolizei-Rontraventionen anderer Personen sind zur Bestrafung durch den Polizeirichter anzuzeigen, wenn nicht der Frevler freiwillig die ihm vom Deichhauptmann bekannt gemachte Geldstrafe zur Deichkasse einzahlt.

Asygnacye, które przez inspektora grobelnego wśród stawionych mu do dyspozycyi sum do kasy grobelnéj są wydane, naczelnikowi grobelnemu później do przeględu przedłożone być mają.

§. 37.

Sprostowania katastrów grobelnych tylko na mocy dekretu naczelnika grobelnego mają miejsce, któremu uwierzytelniona kopia dotyczącéj uchwały urzędu grobelnego albo Regencyi dodaną być powinna.

§. 38.

Przeciw płatnym urzędnikom niższym towarzystwa — z wyłączeniem inspektora grobelnego i rentmistrza grobelnego — naczelnik grobelny kary dyscyplinarne aż do trzech talarów kary pieniężnej rozporządzić, jako też, gdzie tego potrzeba, im wykonanie czynności urzędowych tymczasowo zakazać może.

§. 39.

Naczelnik grobelny rozporządzi śledztwo względem przekroczeń przeciw policyi grobelnej ze strony członków towarzystwa grobelnego i ustanowi kary przeciw takowym. W przeciągu dziesięciu dni po ogłoszeniu rezolutu karnego obwiniony albo indagacyi przed sędzią policyinym żądać, albo rekurs do Regencyi u naczelnika grobelnego zameldować może.

Jeżeli ani jedno ani drugię się nie stanie, natenczas pozostaje się przy ustanowieniu karném naczelnika grobelnego.

Kontrawencye przeciw policyi grobelnéj innych osób do ukarania przez sędziego policyinego doniesione być mają, jeżeli przestępca oznajmionéj mu przez naczelnika grobelnego kary pieniężnéj do kasy grobelnéj dobrowolnie nie zapłaci.

Die Verwandlung der Geldstrafe in Gefäng= nißstrafe muß in jedem Fall durch den Polizei= richter auf Antrag des Deichhauptmanns bewirft werden.

Die von dem Deichhauptmann allein, nicht vom Polizeirichter, festgesetzten Geldstrafen fließen dur Deichkasse.

S. 40.

Der Deichhauptmann ist stimmberechtigter Vorsstigender des Deichamtes und der Abtheilungen deffelben; er beruft die Versammlungen des Plenums und der Abtheilungen, leitet die Verhandlungen, eröffnet und schließt die Sitzungen und handhabt die Ordnung in denselben.

S. 41.

2. Deidinfpeftor.

Der Deichinspektor leitet die technische Verwaltung des Deichverbandes, mit Einschluß der zur Abwehrung der Gefahr bei Hochwasser und Eisgang erforderlichen Maaßregeln.

Er muß die Qualifikation eines geprüften Baumeisters besitzen. Seine Wahl und Bestätisung erfolgt in der für den Deichhauptmann vorsgeschriebenen Weise.

S. 42.

Der Deichinspektor entwirft die Anschläge zur Unterhaltung und Herstellung der Sozietätsanlagen, und legt solche dem Deichhauptmann zur Prüfung und Einholung der Genehmigung des Deichamtes vor.

Die Projekte über den Bau neuer Deiche und Siehle oder Schleusen, über die Erhöhung oder Abtragung von Deichen und über den Verschluß von Deichbrüchen sind der Regierung zur Genehmigung vorzulegen.

Zmiana kary pieniężnéj na karę więzienia w każdym przypadku przez sędziego policyinego na wniosek naczelnika grobelnego uskutecznioną być musi.

Kary pieniężne, przez samego naczelnika grobelnego, a nie przez sędziego policyinego ustanowione, wpływają do kasy grobelnej.

§. 40.

Naczelnik grobelny jest przewodniczący urzędu grobelnego i wydziałów takowego i ma prawo głosowania; onże zwoła zgromadzenia plenarne i wydziałów, przewodniczy czynnościom, zagai i kończy posiedzenia i utrzymuje porządek w takowych.

§. 41.

2. Inspektor grobelny.

Inspektor grobelny przewodniczy technicznéj administracyi towarzystwa grobelnego, włącznie środków potrzebnych do odwrócenia niebezpieczeństwa w czasie wezbrania wody i biegu kry.

Posiadać musi kwalifikacyą examinowanego budowniczego. Wybór i potwierdzenie jego nastąpi w sposobie dla zastępcy naczelnika grobelnego przepisanym.

§. 42.

Inspektor grobelny projektuje anszlagi do utrzymywania i wybudowania zakładów spólnictwa i przekłada takowe naczelnikowi grobelnemu do rozpoznawania i zasięgnienia potwierdzenia urzędu grobelnego.

Projekta względem budowy nowych grobel i ścieków albo śluz, względem podwyższenia lub zniesienia grobel i względem przywrócenia grobel zerwanych, Regencyi do potwierdzenia przedłożone być mają.

[76*]

Wird von dem Deichamte die Genehmigung zur Ausführung einer Arbeit versagt, welche nach der Erklärung des Deichinspektors ohne Gefährbung der Sozietätszwecke weder unterlassen noch aufgeschoben werden darf, so muß die Entscheibung der Regierung (cfr. J. 32.) von dem Deichinspektor eingeholt und demnächst zur Ausführung gebracht werden.

S. 44.

Die Ausführung der von dem Deichamte resp. ben Abtheilungen desselben oder von der Regiezung beschlossenen Bauten ist von dem Deichzinspektor zu leiten.

Auch die laufende Beaufsichtigung und Unterhaltung der Deiche, Graben, Schleusen, Uferdeckwerke und Pflanzungen erfolgt unter der Leitung des Deichinspektors.

Die Unterbeamten, Wach = und Hulfsmannschaften haben hierbei, und insbesondere bei Verstheidigung gegen Wassergefahr, die Unweisungen bes Deichinspektors zu befolgen.

Innerhalb der etatsmäßigen Unterhaltungsfonds und der genehmigten Anschläge kann der Deichhauptmann zur Bereinfachung des Geschäfts bestimmte Summen dem Deichinspektor zur Disposition stellen, bis zu deren Hohe die Deichkasse auf Anweisung des Deichinspektors Zahlung zu leisten hat.

Die Auszahlung der Gelber darf in keinem Falle durch den Deichinspektor erfolgen.

Der halbjährigen Schau muß der Deich= inspektor beiwohnen.

S. 45.

In bringenden Fallen, wenn unvorhergesehene Umstände Arbeiten nothwendig machen, deren Aus-

Jeżeli urząd grobelny przyzwolenie do wykonania pracy jakiéj odmówi, którą wedle oświadczenia inspektora grobelnego bez nadwerężenia celów spólnictwa ani zaniechać ani odłożyć nie wolno, decyzya Regencyi (cf. §.32.) od inspektora grobelnego zasięgniętą i potém wykonaną być musi.

§. 44.

Inspektor grobelny przewodniczy wykonaniu budowli od urzędu grobelnego resp. od wydziałów takowego albo od Regencyi uchwalonych.

Również bieżący dozór i utrzymywanie grobel, rowów, śluz, dzieł pokrycia brzegów i plantacyi pod przewodnictwem inspektora grobelnego nastąpi.

Urzędnicy niżsi, ludzie do straży i pomocy przytém, a w szczególności przy obronie ku wezbraniu wody rozporządzeniom inspektora grobelnego posłuszni być muszą.

Wśród etatowych funduszów do utrzymywania i anszlagów potwierdzonych naczelnik grobelny celem spojedynczenia czynności pewne sumy inspektorowi grobelnemu do dyspozycyi pozostawić może, aż do których ilości kasa grobelna na asygnacyą inspektora grobelnego zapłatę ma uiszczać.

Wypłata pieniędzy w żadnym przypadku przez inspektora grobelnego nie ma nastąpić.

Przy lustracyi półrocznéj inspektor grobelny przytomnym być musi.

§. 45.

W przypadkach naglących, jeżeli nieprzewidziane okoliczności roboty potrzebnemi führung ohne Gefährdung der Sozietätszwecke nicht aufgeschoben werden kann, ist der Deich= inspektor befugt und verpflichtet, die Arbeiten unter seiner Berantwortlichkeit anzuordnen.

Er muß aber die getroffenen Anordnungen und die Gründe, welche die unverzügliche Ausführung nothwendig machen, gleichzeitig dem Deichhauptsmann und, wenn letterer sich nicht einverstanden erklären sollte, der Regierung anzeigen.

Dieselbe Anzeige ist der nachsten gewöhnlichen Bersammlung der betreffenden Deichamts-Abtheizlung zu machen. Können die Ausgaben aber aus den laufenden Jahreseinnahmen der Deichkasse nicht bestritten werden, so muß die betreffende Abtheilung des Deichamtes in fürzester Frist außervordentlich berufen werden, um von der Sache Kenntniß zu erhalten und über die Beschaffung der erforderlichen Geldmittel zu beschließen.

S. 46.

3. Deichrentmeifter.

Der Deichrentmeister, welcher zugleich die Stelle eines Deichsekretairs versehen kann, wird von dem Deichamte im Wege eines kundbaren Vertrages gegen Bewilligung einer Prozenteinnahme von den gewöhnlichen Deichkassen-Beiträgen, sowie unter der Verpflichtung zur Kautionsbestellung angenommen.

S. 47.

Der Deichrentmeister verwaltet die Deichkasse nach Maaßgabe der ihm von dem Deichamte zu ertheilenden Instruktion und führt das Deichkata=ster. Er hat insbesondere:

a) die Etatsentwurfe nach den Anweisungen des Deichhauptmanns (S. 36.) aufzustellen;

czynią, których wykonanie bez nadwerężenia celów spólnictwa odłożoném być nie może, inspektor grobelny jest mocen i obowiązany, roboty pod własną odpowiedzialnością rozporządzić.

Powinien jednakowoż rozporządzenia wydane i powody, które niezwłoczne wykonanie potrzebném czynią, równocześnie naczelnikowi grobelnemu, a gdyby tenże na to się nie zgodził, Regencyi donieść.

Toż samo doniesienie najbliższemu zwyczajnemu zgromadzeniu dotyczącego wydziału urzędu grobelnego ma być uczynione. Jeżeli wydatki z bieżących rocznych dochodów kasy grobelnéj opędzone być nie mogą, natenczas dotyczący wydział urzędu grobelnego w najkrótszym czasie nadzwyczajnie ma być zwołanym, aby zabrać o sprawie wiadomość i względem obmyślenia potrzebnych środków pieniężnych uchwalić.

§. 46.

3. Rentmistrz grobelny.

Rentmistrz grobelny, który zarazem miejscem sekretarza grobelnego zawiadywać może, od urzędu grobelnego w drodze wypowiedzialnej umowy z przyzwoleniem intraty procentowej od zwyczajnych składek do kasy grobelnej, jako też pod obowiązkiem złożenia kaucyi przyjętym zostanie.

S. 47.

Rentmistrz grobelny zawiaduje kasą grobelną wedle instrukcyi od urzędu grobelnego mu udzielonéj i prowadzi kataster grobelny. Ma w szczególności:

a) wedle rozkazów naczelnika grobelnego projekta etatowe wypracować (§. 36.);

- b) die sammtlichen Einnahmen der Deichkasse einzuziehen, die Restantenlisten zu fertigen und dem Deichamte, resp. den Berbands-Abtheislungen vorzulegen;
- c) die gewöhnlichen und außerordentlichen Zahlungen aus der Deichkasse nach den Anweis sungen des Etats und des Deichhauptmanns zu bewirken; er hat namentlich auch die Gelder an die Lohnarbeiter auf den Baustellen zu zahlen und darf sich hierbei nur mit Genehmigung des Deichhauptmanns durch die Deichdeputirten vertreten lassen;
- d) die jahrliche Deichkassen-Rechnung zu legen;
- e) die Deichkataster nach den Dekreten des Deich= hauptmanns (g. 37.) zu berichtigen;
- f) wenn er zugleich Deichsekretair ist, die Expeditions=, Kanzlei= und Registraturgeschäfte zu besorgen und die Protokolle bei den Deich= schauen und Deichamts=Versammlungen zu führen.

S. 48.

4. Unterbeamte.

Die erforderlichen Unterbeamten — als Dammsmeister oder Wallmeister für die spezielle Beaufssichtigung der Arbeiter, der Deiche, Gräben und Grundstücke des Verbandes und der Verbandssbezirke — werden von dem Deichhauptmann nach Anhörung des Deichamtes gewählt und angestellt.

Das Deichamt bestimmt die Zahl und den Geschäftskreis dieser Beamten und beschließt, ob die Anstellung auf Kündigung, auf eine bestimmte Reihe von Jahren, oder auf Lebenszeit erfolzen soll.

S. 49.

Bu diesen Posten sollen nur solche Personen berufen werden, von beren hinreichender technischer

- b) wszelkie dochody kasy grobelnéj ściągnąć, rejestra resztujących wypracować i urzędowi grobelnemu resp. wydziałom towarzystwa przedłożyć;
- c) zwyczajne i nadzwyczajne wypłaty z kasy grobelnéj wedle rozporządzeń etatu i naczelnika grobelnego uskutecznić; mianowicie do wypłacania pięniędzy robotnikom najemnym na miejscu budowli jest obowiązanym i wolno mu tutaj tylko z przyzwoleniem naczelnika grobelnego przez deputowanych grobelnych kazać się zastępować;
- d) roczny rachunek kasy grobelnéj złożyć;
- e) katastry grobelne według dekretów naczelnika grobelnego (§. 37.) sprostować;
- f) jeżeli jest zarazem sekretarzem grobelnym, czynności expedycyi, kancelaryi i registratury załatwiać i protokuły przy lustracyach grobelnych i zgromadzeniach urzędu grobelnego prowadzić.

§. 48.

4. Urzędnicy niżsi.

Potrzebni urzędnicy niżsi — jako to tammistrze albo wałmistrze dla specyalnego dozorowania robotników, grobel, rowów i gruntów towarzystwa i obwodów towarzystwa od naczelnika grobelnego po słuchaniu urzędu grobelnego obrani i przyjęci zostaną.

Urząd grobelny stanowi liczbę i okres czynności tychże urzędników i uchwali, czy umieszczenie na wypowiedzenie, na pewną liczbę lat albo na czas życia ma nastąpić.

§. 49.

Na to miejsce powołane być mogą tylko takie osoby, o których inspektor grobelny się

Kenntniß und Uebung sich der Deichinspektor verssichert hat, die vollkommen körperlich rustig sind und die gewöhnlichen Elementar=Kenntnisse insoweit besigen, daß sie eine verständliche schriftliche Anzeige erstatten und eine einfache Verhandlung aufnehmen, auch eine gewöhnliche Lohnrechnung führen können.

S. 50.

5. Deichbeputirte.

Für jeden Verbandsbezirk wird — außer dem zu diesem Bezirk gehörenden Stellvertreter des Deichhauptmanns — noch ein Mitglied des Deich=amts, welches der entsprechenden Bezirks-Abthei-lung angehört, mit der speziellen Beaufsichtigung derselben beauftragt.

Die Deichdeputirten sind in ihrer Eigenschaft als Aufsichtsbeamte des Berbandsbezirks verpflichtet, den Anordnungen des Deichhauptmanns und des Deichinspektors Folge zu leisten, namentlich in den ortlichen Geschäften des Bezirks dieselhen zu unterstüßen.

S. 51.

Die Deichbeputirten haben in ihren Bezirken im gewöhnlichen Laufe der Verwaltung eine Mitauflicht über den Zustand der Deiche und sonstigen Sozietätsanlagen zu führen; sie haben von deren Zustand fortwährend Kenntniß zu nehmen, den Deich = und Grabenschauen in ihrem Bezirk beizuwohnen und die bemerkten Mängel, sowie auch Anträge und Beschwerden von Deichgenossen ihres Bezirks, dem Deichhauptmann oder Inspektor anzuzeigen.

Sie können von dem Deichhauptmann und Pesp. dem Deichinspektor bei vorkommenden Bauten mit der Kontrolle der Unterbeamten und Arbeiter, mit der Abnahme der zu liefernden Baumaterialien, sowie mit der Ablohnung der Arbeiter auf der Baustelle beauftragt werden.

przekonał, iż posiadają dostateczną techniczną wiadomość i wprawę, które są cieleśnie silne i zwyczajne wiadomości elementarne tak dalece posiadają, iż zrozumiałe piśmienne doniesienie zrobić i pojędynczą czynność spisać, również zwyczajny rachunek najemników prowadzić potrafią.

§. 50.

5. Deputowani grobelni.

Dla każdego obwodu towarzystwa — prócz należącego do tegoż obwodu zastępcy naczelnika grobelnego — jeszcze członek urzędu grobelnego, który do odpowiedniego wydziału obwodowego należy, specyalne dozorowanie takowego w poleceniu odbierze.

Deputowani grobelni jako urzędnicy dozorczy obwodu towarzystwa są obowiązani, rozporządzeniom naczelnika grobelnego i inspektora grobelnego być posłuszni, mianowicie w czynnościach obwodu takowych wspierać.

§. 51.

Deputowani grobelni mają w swoich obwodach w zwyczajnym biegu administracyi spółdozór nad stanem grobel i innych zakładów towarzystwa prowadzić; o stanie takowych ciągle mieć wiadomość, przy lustracyach grobel i rowów w swoim obwodzie być przytomnymi i spostrzeżone uszkodzenia, jako też wnioski zażalenia spólników grobelnych swego obwodu naczelnikowi grobelnemu albo inspektorowi przedstawiać.

Przez naczelnika grobelnego i resp. przez inspektora grobelnego przy zachodzących budowaniach kontrola nad urzędnikami niższymi i robotnikami, odbieranie dostawionych materyałów budowniczych, jako też wypłacanie robotników na miejscu budowy deputowanym grobelnym polecone być może.

Sobald die Größe der Gefahr bei Eisgang oder Hochwasser die Bewachung der Damme oder das Aufbieten der Naturalleistungen nothwendig macht, sind die Deichdeputirten unter Leitung des Deichinspektors dazu berufen, innerhalb ihres Bezirks die Hulfsleistungen der Wachmannschaften und Deichgenossen zu ordnen und zu leiten, für die Beschaffung der erforderlichen Schukmaterialien zu sorgen und die Bewachung der Deiche zu kontrolliren.

S. 53.

6. Das Deichamt.

Das Deichamt wird aus den drei Abtheilungen der Berbandsbezirke gebildet.

Dasselbe hat

- a) im Plenum über alle Angelegenheitendes Deichverbandes, welche die Gesammtheit desselben
  betreffen, zu beschließen, soweit diese nicht
  ausschließlich dem Deichhauptmann oder dem
  Deichinspektor überwiesen sind. Die von dem
  Plenum des Deichamtes gefaßten Beschlüsse
  sind für den Deichverband in seiner Gesammtheit verpflichtend; die Aussührung der gefaßten Beschlüsse erfolgt durch den Deichhauptmann;
- b) die Abtheilungen der drei Verbandsbezirke beschließen mit verbindlicher Kraft für die Interessenten der einzelnen Niederungen in allen, diese besonders betreffenden Angelegen-heiten, soweit die Geschäfte nicht, wie oben, dem Deichhauptmann oder dem Deichinspektor ausschließlich zustehen, oder von dem Plenum zu fassen sind.

Die Mitglieder des Deichamtes sind an keinerlei Instruktionen oder Auftrage der Wähler und der Bablbezirke gebunden.

§. 52.

Skoro gwałt niebezpieczeństwa w razie biegu kry albo wezbrania wody strzeżenie tamów albo zapozwanie pomocy in natura potrzebném uczyni, natenczas deputowani grobelni pod przewodnictwem inspektora grobelnego są do tego powołani, aby wpośród swych obwodów prace pomocnicze strażników i spólników grobelnych rozporządzić i kierować, o obmyśleniu potrzebnych materyałów ochronych mieć staranie i straże grobel kontrolować.

§. 53.

6. Urząd grobelny.

Urząd grobelny tworzy się z trzech wydziałów obwodów towarzystwa.

Takowy ma

- a) plenarnie o wszystkich sprawach towarzystwa grobelnego, które się ogółu takowego dotyczą, uchwalić, o ile takowe wyłącznie naczelnikowi grobelnemu alboinspektorowi grobelnemu nie są przekazane. Uchwały plenarne urzędu grobelnego dla towarzystwa grobelnego w ogóle są obowięzujące; wykonanie zapadłych uchwał nastąpi przez naczelnika grobelnego;
- b) wydziały trzech obwodów towarzystwa stanowią uchwały z obowięzującą mocą dla interesentów w pojedynczych nizinach we wszystkich takowych się szczególnie dotyczących sprawach, o ile czynności jak powyżej naczelnikowi grobelnemu albo inspektorowi grobelnemu wyłącznie nie są przekazane, albo plenarnie mają być uchwalone.

Członkowie urzędu grobelnego nie są wiązani do żadnych instrukcyi albo poleceń ze strony wyborców i obwodów wyborczych. Das Deichamt kontrollirt die Verwaltung. Es ist daher berechtigt, sich von der Aussührung seiner Beschlüsse und der Verwendung aller Einnahmen des Verbandes Ueberzeugung zu verschaffen. Es kann zu diesem Zwecke die Akten einsehen und Ausschüsse aus seiner Mitte ernennen.

Urząd grobelny kontroluje administracyą. Ma zatém prawo, się przekonać o wykonaniu swych uchwał i obróceniu wszelkich dochodów towarzystwa. Na ten cel może akta przeglądać i komitety ze swego grona mianować.

S. 54.

Das Deichamt besieht aus zehn Mitgliedern, namlich:

- a) dem Deichhauptmann oder dessen Stellvertreter als Vorsigenden;
- b) dem Deichinspektor, und
- c) acht Deputirten der Deichgenossen, welche nach den Borschriften des folgenden Abschnitts gewählt werden.

S. 55.

Das Deichamt versammelt sich in seiner Gesammtheit alle Jahre regelmäßig einmal, und zwar im Anfange Juni.

Im Fall der Nothwendigkeit kann das Gesammt=Deichamt von dem Deichhauptmann außersordentlich berufen werden. Die Berufung mußerfolgen, sobald dies von vier Mitgliedern verlangt wird. Die Abtheilungen treten außerdem jährlich mindestens zweimal zusammen und zwar im Ansfange Mai und Ende September.

§. 56.

Die Art und Weise der Zusammenberufung wird von dem Deichamte ein= für allemal festge= stellt. Die Zusammenberufung erfolgt unter An= gabe der Gegenstände der Verhandlung. Mit Jahrgang 1852. (3578.)

§. 54.

Urząd grobelny składa się z dziesięciu członków, a to:

- a) z naczelnika grobelnego albo ze zastępcy tegoż, jako przewodniczącego;
- b) z inspektora grobelnego, i
- c) z óśmiu deputowanych spólników grobelnych, którzy wedle przepisów następującego rozdziału obrani będą.

§. 55.

Urząd grobelny zgromadza się plenarnie co rok regularnie raz, a to na początku Czerwca.

W przypadku potrzeby ogólny urząd grobelny od naczelnika grobelnego nadzwyczajnie zwołanym być może. Zwołanie nastąpić musi, skoro przez czterech członków żądaném zostanie. Wydziały prócz tego rocznie dwa razy się zchodzą a to na początku Maja i na końcu Września.

§. 56.

Sposób zwołania od urzędu grobelnego raz na zawsze ustanowionym zostanie. Zwołanie nastąpi z podaniem przedmiotów czynności. Wyjąwszy naglące przypadki takowe

Ausnahme dringender Falle muß dieselbe wenig= stens sieben freie Tage vorher statthaben.

przynajmniéj siedm wolnych dni wprzód miejsce mieć musi.

S. 57. a delimental

Das Plenum des Deichamtes kann nur besichließen, wenn mindestens sechs Mitglieder, die einzelnen Abtheilungen, wenn mindestens drei Mitglieder mit Einschluß des Vorsigenden zugegen sind. Eine Ausnahme hiervon sindet statt, wenn das Deichamt resp. dessen Abtheilungen zum dritzten Male zur Verhandlung über denselben Gesgenstand zusammenberufen, dennoch die Mitglieder nicht in genügender Anzahl erschienen sind. Bei der zweiten und dritten Zusammenberufung muß auf diese Bestimmung ausdrücklich hingewiesen werden.

S. 58.

Die Beschlüsse werden im Plenum und in den Abtheilungen nach Stimmenmehrheit gefaßt. Jedes Mitglied hat gleiches Stimmrecht. Bei Stimmengleichheit entscheidet die Stimme des Vorsigenden.

S. 59.

An Verhandlungen über Rechte und Pflichten des Deichverbandes darf derjenige nicht Theil nehmen, dessen Interesse mit dem des Verbandes im Widerspruch sieht. Kann wegen dieser Ausschließung selbst mit Hülfe der Stellvertreter eine beschlußfähige Versammlung im Plenum resp. in den Abtheilungen nicht gehalten werden, so hat der Deichhauptmann, oder wenn auch dieser aus dem vorgedachten Grunde betheiligt ist, die Regiezung für die Wahrung der Interessen des Deichverbandes zu sorgen und nöthigenfalls einen bessonderen Vertreter für dieselben zu bestellen.

tenis anathy said the §. 57. side up amon a be to

Urząd grobelny tylko natenczas plenarnie uchwalić może, jeżeli przynajmniej sześć członków jest przytomnych, pojedyncze zaś wydziały, jeżeli przynajmniej trzy członkowie włącznie przewodniczącego są przytomnymi. Wyjątek od tego ma miejsce, jeżeli urząd grobelny resp. wydziały takowego po trzeci raz do rozprawy względem tego samego przedmiotu zwołanym został, jednakowoż w liczbie dostatecznej się nie stawił. Po powtórnem i trzeciem zwołaniu postanowienie niniejsze wyraźnie wykazanem być musi.

§. 58.

Uchwały stanowią się plenarnie i w wydziałach wedle większości głosów. Każdy członek ma równe prawo głosowania. Przy równości głosów stanowi głos przewodniczącego.

§. 59.

Przy czynnościach względem praw i obowiązków towarzystwa grobelnego nie wolno temu mieć udział, którego interes z interesem towarzystwa stoi w sprzeczności. Jeżeli dla takiego wykluczenia nawet za pomocą zastępców zgromadzenie dostateczne do stanowienia uchwał plenarnie resp. w wydziałach odbywać się nie może, natenczas naczelnik grobelny, a jeżeli również tenże z powyżej wymienionego powodu jest interesentem, Regencya staraniem spraw towarzystwa grobelnego ma się zająć, a w razie potrzeby osobnego zastępcę dla takowych mianować.

Die Beschlusse des Deichamtes und der Alb= theilungen deffelben muffen unter Bezeichnung ber Namen der dabei anwesend gewesenen Mitglieder in besondere Bücher eingetragen werden.

Gie werden von dem Vorsitenden und wenig= stens zwei Mitgliedern unterzeichnet.

Die Stelle der letteren kann ein von dem Deichamte gewählter, in einer Plenarsitzung des Deichamtes hierzu von dem Deichhauptmann vereideter Protofollführer vertreten.

S. 61.

Das Deichamt beschließt insbesondere

I. im Plenum:

- a) über die zur Erfüllung der Gesammt=Sozietat8= zwecke nothwendigen ober nutlichen Ginrich= tungen, soweit sie für alle drei Riederungen von gleichem oder doch wesentlich einwirken= dem Interesse sind;
- b) über Geschäftsanweisungen für die Deich= beamten (S. 30.);
- c) über die Wahl des Deichhauptmanns, seines Stellvertreters, des Deichinspektors, des Deich= rentmeisters (SS. 34. 41. 46.), sowie über die Zahl der Unterbeamtenstellen (S. 48.);
- d) über die den Beamten des Deichverbandes d) wzgledem mających być udzielonemi zu gewährenden Besoldungen, Pensionen, Diaten oder Remunerationen fur baare Auslagen;
- e) über die Benutzung der Grundstücke und des fonstigen Bermogens des Gesammt = Deich = verbandes;

Uchwały urzędu grobelnego i wydziałów takowego i nazwiska przytomnych przytém członków do osobnych ksiąg zapisać należy.

Takowe będą podpisane od przewodniczacego i przynajmniej dwóch członków.

Miejsce tych ostatnich od urzędu grobelnego obrany, w posiedzeniu plenarném od naczelnika grobelnego na to pod przysięgą zobowiązany protokulista zastepować może

§. 61.

Urząd grobelny stanowi w szczególności

I. plenarnie:

- a) względem niezbędnych albo potrzebnych do wypełnienia ogólnych celów towarzystwa urządzeń, o ile we wszystkich trzech nizinach równy albo istotny wpływ mają;
- b) względem rozporządzeń czynności dla urzedników grobelnych (§. 30.);
- c) względem wyboru naczelnika grobelnego, jego zastępcy, inspektora grobelnego, rentmistrza grobelnego (§§. 34.41. 46.), jako też względem liczby posad urzędników niższych (§. 48.);
- urzędnikom towarzystwa grobelnego salaryi, pensyi, dyet albo remuneracyi za gotowe wydatki;
- e) względem użytkowania gruntów i innego majątku ogólnego towarzystwa grobelnego;

[77*]

f) über den jährlichen Etat der Deichkasse mit Rücksicht auf Nr. II. Litt. gg. und die Decharge der Rechnungen;

II. in den Abtheilungen:

- aa) über die zur Erfüllung der Sozietätszwecke der einzelnen Verbandsbezirke (§§. 1—4.) nothwendigen oder nüßlichen Einrichtungen, über die Bauanschläge und die erforderlichen Ausgaben;
- bh) über Berichtigungen der Deichkataster (§§. 11. und 12.);
- cc) über Erlaß und Stundung der Deichkassen= beiträge (SS. 13-15.);
- dd) über die Repartition der Naturalhulfsleistun= gen (g. 19.);
- ee) über die Vergütungen für abgetretene und ausgedeichte Grundstücke und Entnahme von Materialien (J. 28.);
- ff) über die Benutung der Grundstücke und bes sonstigen Bermogens der Berbandsbezirke;
- gg) über den jährlichen Etat, soweit es die Feststellung der, bei dem betreffenden Berbandsbezirk vorkommenden Einnahmen und Ausgaben anbetrifft (J. 36. b. und c.);
- hh) über Verträge und Vergleiche, welche Gegenstände von 50 Athlr. oder mehr betreffen (S. 35. d.).

S. 62.

Die Genehmigung der Regierung ist erfor= berlich:

a) zu Beschlüssen über die Kontrahirung neuer Unleihen, wobei die Mittel zur regelmäßigen Berzinsung und Tilgung der Schuld jedes= mal festzustellen sind; f) względem rocznego etatu kasy grobelnéj ze względem na Nr. II. lit. gg. i pokwitowania rachunków;

II. we wydziałach:

- aa) względem niezbędnych albo potrzebnych do wypełnienia celów towarzystwa pojedynczych obwodów towarzystwa urządzeń, względem anszlagów budowniczych i potrzebnych wydatków;
- bb) względem sprostowań katastrów grobelnych (§§. 11. i 12.);
- cc) względem uwolnienia od składek do kasy grobelnéj i dylacyi (§§. 13—15.);
- dd) względem repartycyi pomocy osobistych (§. 19.);
- ee) względem wynagrodzenia za odstąpione i wygroblone grunta i wybierane materyały (§. 28.);
- ff) względem używania gruntów i innego majątku obwodów towarzystwa;
- gg) względem rocznego etatu, o ile się dotyczy ustanowienia dochodów i rozchodów zachodzących przy interesowanym obwodzie towarzystwa (§. 36. b. i c.);
- hh) względem umów i ugód dotyczących ^{s10} przedmiotów we wartości 50 tal. albo więcej (§. 35. d.).

§. 62.

Przyzwolenie Regencyi jest potrzebném:

 a) do uchwał względem zaciągnienia nowych pożyczek, przyczém środki do regularnego opłacania prowizyi i umorzenia długu za każdą razą mają być ustanowione;

- b) zu den Projekten über den Bau neuer Deiche und Siehle oder Schleusen, über die Erhöhung, Verlegung oder Abtragung von Deichen und über den Verschluß von Deichbrüchen;
- c) zur Veräußerung von Grundstücken des Verbandes oder der Bezirke;
- d) zu den Beschlussen über die Remuneration des Deichhauptmanns und Deichinspektors.

Sollte das Deichamt ganz ungenügende Besfoldungen und Remunerationen bewilligen, so konnen dieselben von der Regierung nothigenfalls ershöht werden.

S. 63.

Die beiden Stellvertreter des Deichhauptmanns muffen der ganzen Deich = und Grabenschau in allen drei Bezirken beiwohnen.

Sechster Abschnitt.

S. 64.

Bahl ber Deputirten ber Deichgenoffen bei bem Deichamte.

Die Wahl der Deputirten der Deichgenossen im Deichamte erfolgt in den drei zum Deichverbande gehörenden Verbandsbezirken in der Art, daß

- a) der erste Bezirk, bestehend aus den Ortschaften Ilvese und Heimsen, drei Deputirte,
- b) der zweite Bezirk, bestehend aus den Ortsschaften der Feldmark Schlusselburg, gleichsfalls drei Deputirte,

- do projektów względem budowy nowych grobel i ścieków albo śluz, względem podwyższenia, zmiany albo zniesienia grobel i względem reparacyi zerwanych grobel;
- c) do sprzedaży gruntów towarzystwa lub obwodów;
- d) do uchwał względem remuneracyi naczelnika grobelnego i inspektora grobelnego.

Gdyby urząd grobelny zupełnie niewystarczające salarye i remuneracye miał ustanowić, natenczas takowe w razie potrzeby przez Regencyą podwyższone być mogą.

§. 63.

Obaj zastępcy naczelnika grobelnego przy całéj lustracyi grobel i rowów we wszystkich trzech obwodach przytomni być muszą.

Rozdział szósty.

§. 64.

Wybór deputowanych spólników grobelnych przy urzędzie grobelnym.

Wybór deputowanych spólników grobelnych w urzędzie grobelnym nastąpi w trzech do towarzystwa grobelnego należących obwodach towarzystwa w ten sposób, iż

- a) pierwszy obwód składający się z miejscowości Ilvese i Heimsen, trzech deputowanych,
- b) drugi obwód składający się z miejscowości pól Schluesselburgskich, również trzech deputowanych,

c) der dritte Bezirk, bestehend aus den Interessenten der Schlottmarsch-Niederung, zwei Deputirte,

Summa acht Deputirte und eine gleiche Zahl von Stellvertretern auf sechs Jahre wählt.

Alle zwei Jahre scheidet ein Deputirter in jebem Bezirk aus und wird durch neue Wahlen ersett. Die das erste und resp. das zweite Mal Ausscheidenden werden durch das Loos bestimmt.

Die Ausscheidenden können wieder gewählt werden. Wählbar ist jeder Deichgenosse, welcher den Vollbesitz der bürgerlichen Rechte nicht durch rechtskräftiges Urtel verloren hat und nicht Unterbeamter des Deichamtes ist. Mit dem Aufhören der Wählbarkeit verliert die Wahl ihre Wirfung. Vater und Sohn, sowie Brüder, dürfen nicht zugleich Mitglieder des Deichamtes sein. Sind dergleichen Verwandte zugleich gewählt, so wird der ältere allein zugelassen.

S. 65.

Stimmfähig bei der Wahl ist jeder großjähzige Besißer eines deichpflichtigen Grundstücks, welcher mindestens für fünf Morgen Land Deichkasenbeitrag leistet, mit seinen Beiträgen nicht im Rückstande ist und den Pollbesiß der bürgerlichen Rechte nicht durch rechtskräftiges Urtel verlozen hat.

Der Besitz von fünf Morgen Land (welchem in der Schlüsselburger Abtheilung der Besitz von einem Wohngebäude nebst zwei Morgen Land gleich steht) giebt Eine Stimme und die Stimmenzahl steigt für je fünf Morgen mehr um Eine Stimme bis zu höchstens fünf Stimmen.

Die absolute Stimmenmehrheit entscheidet für die Wahl des Deputirten und Stellvertreters in jedem Wahlbezirke.

c) trzeci obwód składający się z interesentów niziny Schlottmarsch, dwóch deputowanych,

w ogóle óśmiu deputowanych i tyleż zastępców na sześć lat obiera.

Co dwa lata występuje deputowany w każdym obwodzie i uzupełnia się przez nowe wybory. Pierwszy i resp. drugi raz występujących stanowi los.

Występujący na nowo obrani być mogą. Obieralnym jest każdy pełnoletni spólnik grobelny, który pełnego dzierzenia praw obywatelskich prawomocnym wyrokiem nie utracił i nie jest niższym urzędnikiem towarzystwa. Z ustaniem obieralności wybór traci swój skutek. Ojcu i synowi, jako też braciom nie wolno razem być członkami urzędu grobelnego. Jeżeli w téj mierze pokrewnieni zarazem są obrani, natenczas najstarszy sam dopuszczonym zostanie.

§. 65.

Zdolnym do głosowania przy wyborze jest każdy pełnoletni dzierzyciel gruntu grobelnego, który przynajmniéj od pięciu mórg gruntu składkę grobelną do kasy opłaca, ze swojemi składkami nie jest w zaległości i pełnego dzierzenia praw obywatelskich prawomocnym wyrokiem nie utracił.

Dzierzenie pięciu mórg gruntu (co się we wydziałe Schluesselburgskim posiadaniu jednego budynku mieszkalnego i dwóch mórg gruntu zarówno uważa), udziela jeden głosa liczba głosów podwyższa się za każde pięć mórg więcej o jeden głosaż do najwięcej pięciu głosów.

Absolutna większość głosów stanowi dla wyboru deputowanego i zastępcy w każdym obwodzie wyborczym. Auch Pfarren, Kirchen, Schulen und andere moralische Personen, desgleichen Frauen und Minzberjährige, können das ihnen zustehende Stimmzrecht durch ihre gesetzliche Vertreter oder durch Bevollmächtigte ausüben.

Undere Besitzer können ebenfalls ihren Zeitzpächter, ihren Gutsverwalter, oder einen anderen stimmfähigen Deichgenossen zur Ausübung ihres Stimmrechts bevollmächtigen.

Gehört ein Grundstück mehreren Besitzern gemeinschaftlich, so kann nur einer derselben im Auftrage der Uebrigen das Stimmrecht ausüben.

S. 66.

Die Liste der Wähler jeder Wahlabtheilung wird mit Hulfe der Gemeindevorsteher von dem Deichhauptmann und bis dahin, daß dieser gewählt ist, von einem Kommissarius der Regierung aufgestellt, welche auch die Wahlkommissarien ernennt.

Die Liste der Wähler wird vierzehn Tage lang in einem oder mehreren zur öffentlichen Kenntniß gebrachten Lokalen offen gelegt. Während dieser Zeit kann jeder Betheiligte Einwendungen gegen die Richtigkeit der Liste bei dem Wahlkommissarius erheben. Die Entscheidungen über die Einwendungen und die Prüfung der Wahlen sieht dem Deichamte zu.

S. 67.

Im Uebrigen sind bei dem Wahlverfahren, sowie in Betreff der Verpflichtung zur Annahme unbesoldeter Stellen die Vorschriften über die Gemeindewahlen analogisch anzuwenden.

S. 68.

Behinderungsfällen des Repräsentanten dessen

Również probostwa, kościoły, szkoły i inne moralne osoby, jako też kobiety i nieletni mogą służące im prawo głosowania przez prawnych zastępców albo przez pełnomocników wykonać.

Inni dzierzyciele mogą również swego dzierzawcę czasowego, administratora albo innego spólnika grobelnego zdolnego do głosowania, celem wykonania prawa głosowania upełnomocnić.

Jeżeli grunt do kilku posiedzicielów spólnie należy, natenczas tylko jeden z nich w poleceniu drugich prawo głosowania wykonać może.

§. 66.

Spis wyborców każdego wydziału wyborczego za pomocą przełożonych gminy od naczelnika grobelnego, a dopóki tenże nie jest obrany, od komisarza Regencyi wypracowanym zostanie, która zarazem komisarzy wyborczych mianuje.

Spis wyborców czternaście dni otwarcie wyłożonym zostanie w jednym albo w kilku lokalach do publicznéj wiadomości podanych. Pod ten czas każdemu interesentowi wolno, zarzuty przeciwko prawdziwości spisu u komisarza wyborczego zanieść. Decyzya nad zarzutami i rozpoznawanie nad wyborami należy do urzędu grobelnego.

§. 67.

Zresztą przy postępowaniu wyborczém, jako też względem obowiązku do przyjęcia miejsc bezpłatnych przepisy tyczące się wyborów gminnych analogicznie zastósowane być mają.

§. 68.

Zastępca w przypadkach choroby i przeszkody reprezentanta zajmuje jego miejsce Stelle ein und tritt für ihn ein, wenn der Deputirte während seiner Wahlzeit stirbt, den Grundbesitz in den Niederungen aufgiebt, oder seinen bleibenden Wohnsitz in einem entfernten Orte wählt.

S. 69.

Allgemeine Bestimmung.

Abanderungen des vorstehenden Deichstatuts können nur unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Hochsteigenhandigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Charlottenburg, den 21. April 1852.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

v. Manteuffel. v. d. Heydt. Simons.

i wstępuje za niego, jeżeli deputowany podczas swego wyboru umarł, posiadłość gruntową w nizinach opuścił, albo pomieszkanie pewne w odległém miejscu zabrał.

§. 69.

Powszechne postanowienie.

Zmiany poprzedniego statutu grobelnego tylko za Monarszém przyzwoleniem mogą nastąpić.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan Charlottenburg dnia 21. Kwietnia 1852.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm.

Manteuffel. von der Heydt. Simons Westphalen.

Redigirt im Bureau bes Staats = Ministeriums.

Berlin, gebruckt in ber Königlichen Geheimen Ober-hofbuchbruckerei. (Rudolph Decker.)

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiej Tajnej Nadwornej drukarni. (Rudolf Decker.)